

vergadering **27**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 4 maart 2015

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de toetsing van leerlingen aan het einde van het basisonderwijs in het kader van kwaliteitsvol onderwijs	5
ACTUELE VRAAG van Kris Van Dijck aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de opvolging van studieresultaten in het hoger onderwijs	8
ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde sluiting van de biomassacentrale Max Green in de Gentse haven en de problematiek van de groenestroomcertificaten	12
ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de indexering van de huurprijzen en de bescherming van kwetsbare huurders	
ACTUELE VRAAG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de indexering van de huurprijzen en de bescherming van kwetsbare huurders	
ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de bescherming van kwetsbare huurders via de huursubsidies en -premies	15
ACTUELE VRAAG van An Christiaens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Spartacuslijn 1	
ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de eindhalte voor de Spartacuslijn 1 Hasselt-Maastricht	22
ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het akkoord betreffende de financiering en uitvoering in vijf onderdelen van de Oosterweelverbinding (Masterplan Antwerpen)	
ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering betreffende de gefaseerde uitvoering van de Oosterweelverbinding	
ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de budgettering van het Oosterweelproject	26

ACTUELE VRAAG van Anke Van dermeersch aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het opdelen en opnemen in de eigen begroting van het Oosterweelproject en de nood aan snelle maatregelen om de filedruk op de Antwerpse ring te verminderen	26
ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de impact van het nieuwe sociaal akkoord betreffende het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag (SWT) op de werking van de VDAB	
ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het akkoord van de sociale partners rond het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag (SWT) en de gevolgen ervan voor de VDAB	34
ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het dreigend grondwatertekort in Vlaanderen en het wegpompen van grote hoeveelheden mijnwater door de Limburgse Reconversiematschappij (LRM)	38
ACTUELE VRAAG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het gecoördineerde vrijwilligersbeleid	41
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	43
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 december 2014 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport	
– 190 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	43
Artikelsgewijze bespreking	44
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Sabine de Bethune en Ingeborg De Meulemeester en de heren Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx betreffende de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda	
– 158 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3	
Bespreking	44
ONTWERP VAN DECREET van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur voor het begrotingsjaar 2013	
– 23 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	48
Artikelsgewijze bespreking	49
Hoofdelijke stemming	50
ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 december 2014 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport	
– 190 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	50

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Sabine de Bethune en Ingeborg De Meulemeester en de heren Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx betreffende de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda – 158 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3 Hoofdelijke stemming	50
MOTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Martine Taelman, Lies Jans, Cindy Franssen en Lorin Parys tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 3 Hoofdelijke stemming	51
MOTIE van Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 4 Hoofdelijke stemming	51
MOTIE van Elke Van den Brandt en Elisabeth Meuleman tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 5 Hoofdelijke stemming	51
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	52
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	54
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	54

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Martine Taelman: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Sonja Claes, Ingrid Lieten: gezondheidsredenen.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd op de banken rondgedeeld. (*Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 60/20)

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de toetsing van leerlingen aan het einde van het basisonderwijs in het kader van kwaliteitsvol onderwijs

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, in het regeerakkoord is opgenomen dat alle leerlingen op het einde van het basisonderwijs getoetst zullen worden. Dit is ook een onderdeel van het masterplan voor het secundair onderwijs. Die toets heeft twee belangrijke doelstellingen: informatie op systeemniveau over waar we staan in Vlaanderen inzake het bereiken van de eindtermen in het basisonderwijs, maar minstens even belangrijk is de doelstelling de individuele scholen informatie te geven over waar zij staan. Het is uiteraard niet de bedoeling te ranken en te publiceren. Wij willen de scholen informatie geven over waar zij staan met hun leerlingenpopulatie in het bereiken van de eindtermen, in relatie tot gelijksoortige scholen met een gelijksoortige leerlingenpopulatie. Het doel is dat ze zichzelf pedagogisch verder ontwikkelen.

De vraag is nu hoe we dat gaan doen. Minister, in het regeerakkoord en in uw beleidsnota was opgenomen dat de interdiocesane testen van het vrij onderwijs en de testen van het Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten (OVSG) zouden worden gevalideerd door het steunpunt voor peilingsproeven. Dan hebben we OVSG-toetsen, interdiocesane toetsen, peilingsproeven en de paralleltoetsen als gevalideerde instrumenten om uitspraken te doen op systeemniveau en om uitspraken te doen voor de individuele scholen. Maar nogmaals, niet om te ranken en niet om te publiceren.

Enige tijd geleden ontstond in de pers wat verwarring over het begrip 'toolkits'. We kunnen daar maar beter duidelijkheid in scheppen. Volgens het regeerakkoord bestaat de toolkit uit vier zaken: de toetsen van het vrij onderwijs, de OVSG-toetsen, de paralleltoetsen en de peilingsproef. Minister, bedoelt u dat als u het over 'toolkits' hebt of zijn er nog andere die gevalideerd moeten worden? Wanneer voorziet u de validering van de twee toetsen die in het regeerakkoord zijn opgenomen, zodat we op korte termijn uitspraken kunnen doen op systeemniveau?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Daniëls, ik kan vrij kort zijn. Zoals u het daarnet samenvatte, is het ook bedoeld. Het is absoluut de bedoeling om de paralleltoetsen van het steunpunt voor peilingsproeven, de interdiocesane proeven en de OVSG-proeven te valideren, zodanig dat de toolkit dan bestaat uit drie of vier soorten proeven.

Eén iets belemmert mij nog een beetje om daar een strikte timing op te kleven, namelijk een zinnetje uit het masterplan voor het secundair onderwijs. Het zal u ook wel bekwamen, denk ik. Daar staat dat de norm voor het behalen van het getuigschrift basisonderwijs zuiver gesteld moet worden. De vraag betreft nu de chronologie. Zullen we nu nog eerst die toetsen valideren, of zorgen we er eerst voor dat de norm voor het behalen van het getuigschrift zuiver is, en zullen we daarna starten met de proeven op alle fronten?

We zijn nu nog die keuze aan het maken samen met de onderwijsverstrekkers, met wie op dit ogenblik wordt overlegd. Mijn administratie heeft de opdracht gekregen om daarover een nota uit te werken. Ofwel doen we het zo snel mogelijk, zodat we heel snel kunnen starten, ofwel proberen we die zin van het masterplan voor het secundair onderwijs eerst uit te voeren, waarna we kunnen starten met de toolkit, die de zaken bevat die u hebt opgesomd. U zegt zelf dat er verschil bestaat tussen scholen, zeker als leerlingen in het secundair onderwijs aankomen.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik ben ook blij dat u zelf verwijst naar het getuigschrift basisonderwijs. Voor alle duidelijkheid, ik denk dat die twee los staan van elkaar. Het kan niet de bedoeling zijn dat we de toetsen die op systeemniveau en op het niveau van de school uitspraken moeten doen, linea recta aan het getuigschrift linken. Het is echter inderdaad wel zo dat in het masterplan staat dat we het getuigschrift basisonderwijs gaan koppelen aan eindtermgerelateerde leerplandoelstellingen. Om het in mensentaal te zeggen, we moeten ervoor zorgen dat er bij het getuigschrift basisonderwijs dat aan individuele leerlingen wordt gegeven, toch enige overeenstemming is tussen de diverse scholen. Dat lijkt me een belangrijk punt. Secundaire scholen signaleren ons dat de leerlingen uit de diverse scholen die ze binnenkrijgen, wel allemaal een getuigschrift basisonderwijs hebben, maar dat de niveauverschillen ertussen wel heel groot zijn. Het hoger onderwijs signaleert op zijn beurt dat het studenten binnenkrijgt die een diploma secundair onderwijs hebben, maar dat 25 procent de eindtermen van de tweede graad van het aso niet heeft bereikt. Dat is dus een belangrijke kwestie die u aanhaalt.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Voorzitter, ik heb een enigszins gebrekkige stem, maar het lukt wel.

Om in de toekomst elk misverstand te voorkomen, wil ik nogmaals heel duidelijk stellen dat wij van CD&V geen staatspedagogen zijn. Daarmee bedoel ik het volgende. We hebben een groot vertrouwen in de schoolbesturen en ook in de deskundigheid van leerkrachten, ook met betrekking tot de evaluatie van de individuele leerlingen. Minister, de belangrijkste zin over toetsen in uw beleidsnota is de volgende: "Wat betreft toetsen die uitspraak doen over prestaties van individuele leerlingen, vertrekken we van het principe dat het evaluatiebeleid blijft behoren tot de volledige autonomie van de school." Met andere woorden, dit principe staat voor ons voorop, en we verwachten van u een correcte en loyale uitvoering daarvan.

De voorzitter: De heer De Ro heeft het woord.

De heer Jo De Ro (Open Vld): De stem van de heer De Meyer laat wat te wensen over, maar ik denk dat zijn principes nog altijd huizenhoog rechtstaan.

Minister, ik wil me graag aansluiten bij deze vragen, omdat er toch wel een heel belangrijke doelstelling onder verborgen ligt. Ik denk dat elke ouder en de maatschappij verwachten dat, als men een getuigschrift verstrekt in om het even welke school van om het even welk net in om het even welke gemeente, daar iets achter zit. U hebt zelf in uw antwoord gezegd dat we nu moeten kiezen. Ofwel gaan we nog wat verscherpen en verduidelijken wat de vereisten zijn om dat te kunnen verstrekken: aan wat moeten kinderen beantwoorden om een getuigschrift basisonderwijs te krijgen? Dan gaan we bekijken hoe we op systeem- en schoolniveau die centrale toetsing, die kits gaan aanreiken. Ik meen dat het eerste heel belangrijk is. Ik denk dat we allemaal, ongeacht van welke partij we nu zijn, ongeacht of we nu tot de meerderheid of tot de oppositie behoren, één ding moeten vooropstellen. Als ouders en kinderen een getuigschrift basisonderwijs verstrekt zien, dan vind ik dat we moeten kunnen verwachten dat na negen jaar basisonderwijs normaalbegaafde kinderen echt klaar zijn voor het verdere leven, en het verdere leven in het onderwijs is het secundair onderwijs. Dat is echt wel de maatschappelijke opdracht van zowel de scholen als het ministerie en de minister.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Mevrouw Caroline Gennez (sp.a): Ik ben het volmondig eens met de laatste opmerking van de heer De Ro. We hebben vandaag inderdaad een meting. Dat is het getuigschrift basisonderwijs. Het is heel belangrijk dat dit op individueel niveau behouden blijft. Echter, aansluitend bij wat de heer Daniëls heeft gezegd, het masterplan secundair onderwijs stelt dat het belangrijk is dat er ook een gestandaardiseerde oriëntatieproef komt aan het eind van het basisonderwijs. Dat kan ons alleen maar helpen om beter te oriënteren, om die brede eerste graad te versterken en dan voort te werken in de richting van een juiste tracking vanaf 14 jaar.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, uiteraard moeten we de kwaliteit van het basisonderwijs blijven bewaken, en moeten we erop kunnen vertrouwen dat iemand met een getuigschrift basisonderwijs ook daadwerkelijk de nodige vaardigheden heeft verworven. We moeten de lat hoog leggen en zo veel mogelijk leerlingen over die lat krijgen. We moeten dus blijven inzetten op kwaliteit en zeer duidelijk ook blijven inzetten op gelijke kansen in ons basisonderwijs. Dan vraag ik me toch wel af of je dat het best bereikt door een prioriteit te maken van een centrale toetsing of een toolkit met drie soorten toetsen, zoals u daarnet hebt uitgelegd. Ik vrees enigszins voor extra planlast voor onze leerkrachten en scholen. Ik meen dat we er veel beter aan doen om onze leerkrachten daadwerkelijk te gaan ondersteunen op de werkvloer, om inderdaad zo veel mogelijk kinderen mee te krijgen van in het basisonderwijs. Voor mij is dat misschien dus toch niet echt de juiste prioriteit op dit moment.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Meyer, ik leunde wat voorover maar ik heb zeer goed begrepen wat u hebt gezegd, en ik denk de rest van het parlement ook. Het pleit voor u dat u zich niet laat afleiden door tijdelijke stemproblemen om toch uw statement te maken.

We zijn het eens over een aantal zaken. De opmerkingen die worden gemaakt over de kwaliteit van ons basisonderwijs, zijn zeer pertinent. Daarnaast bestaat er kamerbreed eensgezindheid over de zin in het masterplan secundair onderwijs dat "we de norm voor het behalen van het getuigschrift zuiver moeten stellen". De heer Daniëls heeft het gehad over de manier waarop we dat vertalen in

leerplandoelstellingen. Voor mij is het belangrijk dat we dat doen op een vrij efficiënte en snelle manier. Mevrouw Gennez, dat betekent niet dat men daaruit kan afleiden dat er een gestandaardiseerde oriëntatieproef komt aan het einde van het lager onderwijs. Dat is niet de bedoeling en dat zullen we ook niet doen.

Mevrouw Meuleman, vandaag zijn er heel veel scholen die de OVSG-testen (Onderwijssecretariaat van de Steden en Gemeenten van de Vlaamse Gemeenschap) of de interdiocesane proeven of paralleltesten gebruiken zoals ze door ons eigen steunpunt zijn gemaakt. Als we die alle drie valideren, dan hebben we drie bestaande toetsen die scholen toelaten om aan interne kwaliteitszorg te doen door de leerlingen die toetsen te laten afleggen. Op die manier krijgt de overheid gegevens op systeemniveau. Dat zijn twee vliegen in een klap. Op die manier wordt tegemoetkomen aan de bezorgdheid van de heer Daniëls alsook aan de bezorgdheid inzake extra planlast van mevrouw Meuleman. Veel scholen doen dat nu al. Als we willen dat de Onderwijsinspectie een systeem ontwikkelt waarbij de kwaliteitszorg meer waarde krijgt toebedeeld, dan moeten scholen wel enthousiast zijn om een van die testen te laten doen.

Mijnheer De Meyer, het afleveren van het getuigschrift basisonderwijs en de proeven die daarmee samenhangen blijven sowieso, vandaag en ook in de toekomst, de eindverantwoordelijkheid van elke school die daar op haar eigen manier mee omgaat.

De heer Koen Daniëls (N-VA): Minister, u zegt heel terecht dat we moeten weten waar een getuigschrift basisonderwijs voor staat. We moeten dan ook zo snel mogelijk die testen hebben zodat we op systeemniveau weten waar we nu staan. Dit parlement keurt eindtermen goed, minimumdoelstellingen die we bij de meerderheid van de leerlingen willen bereiken. Het zou dan ook goed zijn om te weten of die doelstellingen al dan niet worden gehaald voor we extra zaken willen toevoegen. Verder staat in het regeerakkoord ook dat we de eindtermen willen evalueren, concretiseren en reduceren. We moeten snel die testen hebben voor we uitspraken kunnen doen en voor we de volgende stap kunnen zetten voor de concretisering van het behalen van het getuigschrift basisonderwijs. Dat is een belangrijke vraag die burgers en ouders zich stellen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Kris Van Dijck aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, over de opvolging van studieresultaten in het hoger onderwijs

De voorzitter: De heer Van Dijck heeft het woord.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Minister, de voorbije dagen hebben vertegenwoordigers van de Universiteit Leuven en van de Universiteit Gent aan de alarmbel getrokken toen het ging over de studievoortgang. Zij stellen vast dat zes op tien eerstejaars niet slagen voor het eerste jaar. Een op de drie studenten lopen studievertraging op. Positief is dat de hogescholen stellen dat zij minimumcriteria willen opleggen waarbij studenten moeten slagen voor 60 procent van de vakken voor zij verder kunnen gaan. In het regeerakkoord wordt de aandacht gevestigd op de problematiek van de flexibilisering van de studieduur. Anderzijds zijn wij samen met u tevreden dat het aantal studenten aan hogescholen en universiteiten stijgt.

Als men langer studeert, is dat d'office misschien geen probleem, als men maar een diploma behaalt. Desalniettemin moet de uitdaging blijven om de studieduur te bewaken.

De aanleiding van mijn vraag is zeer concreet dat de universiteiten bereid waren om gegevens aan elkaar door te geven zodat men die studentenbegeleiding beter

kan doorvoeren. Wilt u bijkomende maatregelen nemen inzake de langere studietijd? Ik denk dat de tijd daar rijp voor is. Ik denk dat veel hogescholen en universiteiten bereid zijn om die stappen te zetten.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Van Dijck, wij hebben vorige week op de ministerraad het Onderwijsdecreet (OD) XXV in eerste lezing goedgekeurd. Dat moet uiteraard nog naar het parlement komen. Er staan een paar maatregelen in die ondertussen al in de pers zijn gekomen, maar waar u ook vragen over stelt.

We zijn het er allemaal over eens dat de flexibilisering goed is voor de democratisering van ons hoger onderwijs. Er zijn een aantal voordelen. We zien dat meer studenten na het secundair onderwijs een opleiding volgen aan een hogeschool of een universiteit. Maar er zijn ook een aantal pijnpunten. U hebt ze zeer terecht aangehaald. Maar drie op tien studenten haalt op drie jaar tijd zijn bachelordiploma. Zeker een kwart van de studenten start wel met hoger onderwijs, maar stopt onderweg en behaalt nooit een diploma hoger onderwijs.

Welke maatregelen hebben wij nu goedgekeurd? Eentje dat de voorbije weken hier al aan bod is gekomen, is dat hogescholen en universiteiten na het eerste jaar bindende studievoortgangsmaatregelen kunnen opleggen als een student niet slaagt voor 60 procent van zijn studiepunten. U weet dat als je gaat studeren, je studiepunten opneemt. Je kunt, afhankelijk van je talenten of je kansen, er meer of minder opnemen. Als je niet slaagt voor 60 procent, dan kan bij weder-inschrijving het jaar erna, de hogeschool of de universiteit studievoortgangsmaatregelen opleggen, indien jullie dat ontwerp van decreet goedkeuren.

We hebben een tweede maatregel goedgekeurd. Als studenten dat niet willen en naar een andere universiteit gaan, dan is het belangrijk dat de hogeschool of universiteit waar de student naartoe gaat, inzage krijgt in het studiesucces van die student aan de eerste hogeschool of universiteit. De maatregel dat je dat kunt volgen, is opgenomen.

Die maatregelen laten hogescholen en universiteiten toe om effectief in te grijpen, maar ze verplichten hen niet. Het decreet dat zegt dat elke hogeschool of universiteit zelf daar een beleid rond kan voeren, op maat van de student, blijft bestaan. Hogescholen en universiteiten zijn nu druk bezig om te kijken hoe ze hun bestaande studentenopvolgingssystemen kunnen verbeteren.

De twee maatregelen komen naast de oriëntatie- en de toelatingsproeven. Ze zijn vorige vrijdag door de Vlaamse Regering in eerste lezing goedgekeurd bij OD XXV.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Dank u wel, minister. Wat beslist is en wat straks in dit parlement zal worden besproken in het kader van OD XXV, zijn goede hefbomen om de studievoortgang te bewaken. Ik doe zeker een oproep, ook naar universiteiten en hogescholen, dat het belangrijk is dat er duidelijkheid komt. Dat is niet om de boeman te spelen ten aanzien van de studenten. Ik ervaar uit contacten met studenten ter zake dat het soms belangrijk is om een houvast te hebben en om duidelijkheid te hebben zodat men als het ware een keuze heeft in het pakket dat men in zijn opleiding heeft. Het is belangrijk dat we bewaken dat de flexibilisering niet langer betekent dat men in stukken al is geslaagd en andere basisstudiepunten nog niet heeft verworven. We moeten met die hogescholen en universiteiten in dialoog blijven om met de nodige zorg om te springen met dat leerkrediet waar toch zoveel om te doen is om die flexibilisering niet te laten uitdijen.

De voorzitter: De heer De Potter heeft het woord.

De heer Jenne De Potter (CD&V): Voorzitter, minister, onze fractie deelt uw bekommernis, de bekommernis van velen, dat er maatregelen gewenst zijn om de studievoortgang te bewaken en de regelgeving daarrond te vereenvoudigen.

Het gaat niet om maatregelen om een heksenjacht te organiseren, zoals ik hier en daar heb gelezen, maar vooral om maatregelen die erop gericht zijn om het slaagpercentage te verhogen en om meer en sneller studiesucces te boeken. Dat blijkt ook uit het advies van de Vlaamse Onderwijsraad (Vlor). Voor onze fractie is het van groot belang dat de instellingen, de universiteiten en hogescholen, daarbij over de nodige vrijheid kunnen blijven beschikken om maatregelen uit te werken. Er mogen geen bindende regels worden opgelegd van hieruit, vanuit Brussel.

Ik heb gelezen dat de Vlor voorstander is van een pact tussen universiteiten en hogescholen en van een uitgebreid overleg met de studentenraden. Kunnen of zullen er initiatieven worden genomen om dat pact te bewerkstelligen en om het overleg met de studentenraden te realiseren?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel (Open Vld): Voorzitter, voor Open Vld is het belangrijk om de slaagkansen van iedereen die gemotiveerd is om een opleiding in het hoger onderwijs aan te vatten, zo hoog mogelijk te houden. Uiteraard zijn maatregelen voor de studievoortgang na het eerste jaar heel belangrijk, maar ik wil dit nu eventjes opentrekken naar de problematiek van het kiezen van de studierichting die het beste bij iemand past. Dat is immers de meest efficiënte manier om de slaagkansen hoog te houden en om de student gemotiveerd te houden.

Minister, is er al vooruitgang geboekt in de discussie over het oriënteringstraject, over de ondersteuning van een oriëntering in het secundair onderwijs, zodat leerlingen weten waar ze naartoe kunnen gaan, waar ze de capaciteiten en de passie voor hebben? En is er al vooruitgang geboekt in de discussie over de toelating aan de universiteiten? Gent zal SIMON gebruiken; wat vinden de andere instellingen daarvan?

De voorzitter: Mevrouw Soens heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Voorzitter, minister, op basis van de databank kan een instelling extra ondersteuning bieden aan een student met achterstand. Dat is uiteraard positief. Een instelling kan echter ook gewoonweg een student weigeren. Op welke basis gebeurt dat? Hoeveel kansen mag een student volgens u krijgen? Is het eigenlijk geen taak van de overheid om bepaalde normen op te leggen waardoor een student al dan niet geweigerd mag worden in plaats van dit gewoon over te laten aan de instellingen en zo tot bepaalde elite-universiteiten te komen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, uiteraard willen wij allemaal de slaagkansen in het hoger onderwijs verhogen. Het gaat om het zoeken van een evenwicht, want we willen de studenten ook de kans geven om even hun weg te zoeken. We moeten daar aandachtig voor blijven.

Ik hoor u steeds zeggen dat u zeker geen extra drempels wilt inbouwen, dat de democratische toegang tot het hoger onderwijs behouden moet blijven, dat het de bedoeling is om beter te oriënteren en om problemen vroeg te detecteren om zo de studenten beter te kunnen begeleiden. Dat alles valt volgens mij moeilijk te rijmen met de besparingen die op dit vlak werden ingevoerd op de studentenbegeleiding, de sociale voorzieningen en het Aanmoedigingsfonds. Instellingen en studenten geven aan dat ze problematisch zijn.

Bent u van plan om extra in te zetten op begeleiding en om in extra middelen te voorzien voor het begeleiden van die studenten, als dat uiteindelijk de bedoeling is?

Minister Hilde Crevits: Voorzitter, dames en heren, de vraag die de heer Van Dijck stelt, opent voor mevrouw Brusseel kansen om het hele spectrum aan maatregelen aan bod te laten komen. Ik vind dat op zich geen slechte zaak, en vragen staat altijd vrij.

Mevrouw Brusseel, wat de oriëntatieproef op het einde van het secundair onderwijs betreft en de niet-bindende toelatingsproef voor de start aan het hoger onderwijs, komen wij in april opnieuw samen met de hogescholen en de universiteiten om de stand van zaken te bekijken. In principe hadden we afgesproken om te starten met de lerarenopleiding en met het verzamelen van opleidingen waar al zulke testen voor bestaan. We zullen in april zien hoever men daarmee opgeschoten is en hoe dit al in een aantal richtingen gestandaardiseerd kan worden aangeboden bij de start van volgend academiejaar. Dit wordt dus vervolgd, ik meen dat ik op 1 april – een prettige datum – de hogescholen en de universiteiten zie. Ik ben het er volledig mee eens dat we dit niet mogen isoleren van de studievoortgangsmatregelen vanaf het eerste jaar.

Mevrouw Soens, uw vraag verbaast me een beetje. U vraagt of het niet de taak van de overheid is om ervoor te zorgen dat de universiteiten en hogescholen niet blijven aanmodderen. We zitten hier met decreten waarvoor uw partij de volle verantwoordelijkheid heeft genomen en waar ik als Vlaams minister ook achter sta. Het decreet bepaalt zeer duidelijk wanneer je een student in een bepaalde opleiding kunt weigeren en wanneer je dat niet kunt. De maatregelen die we als regering hebben goedgekeurd in OD XXV hebben helemaal niets te maken met het weigeren, maar met het moment waarop je kunt vragen dat er aan een student extra voorwaarden worden opgelegd. Ik sta daar volledig achter.

Mevrouw Meuleman, u zegt dat het een centenkwestie is. U moet eens kijken naar het advies van de Vlaamse Onderwijsraad. De hogescholen en universiteiten zelf zijn vragende partij om dat te doen. Waarop baseren zij zich? Bij het onderzoek naar de flexibilisering zat een tabel. Ik heb die nu niet bij me. In die tabel zie je mooi dat, als studenten studiepunten opnemen, het verschil van 50 naar 60 procent het kantelmoment is waarop ze meer of minder kansen hebben om er door te raken in de volgende jaren. Daarom vraagt men om dat op te trekken naar 60 procent. Dat is geen 60 procent in totaal, zoals een krant een paar maanden geleden kopte. Het is 60 procent van de opgenomen studiepunten.

Ik zie hier een communicatie ontstaan tussen mevrouw Meuleman en de voorzitter. Omdat ze lachte, dacht ik dat ze mijn antwoord zo fantastisch vond. Maar de voorzitter is haar pennenvruchten aan het lezen. Ik ben heel nieuwsgierig.

De voorzitter: Mevrouw Crevits, over wat er hier achter dit spreekgestoelte gebeurt, mag u eigenlijk geen enkele mededeling doen aan het parlement. Dat is ongehoord. (*Gelach*)

Minister Hilde Crevits: Ik dacht dat mevrouw Meuleman zeer geïnteresseerd en zelfs geanimeerd luisterde, maar ze keek naar u. Haar blik was te vriendelijk.

Ik heb bij dezen gepoogd om te duiden waarom wij er als Vlaamse Regering voor hebben gekozen om die twee extra maatregelen te nemen. We zullen er uiteraard op toezien dat die niet worden gebruikt om studenten te pesten. Integendeel, ze zullen worden gebruikt om studenten sterker te maken en extra begeleiding en kansen op succes te kunnen geven.

Mijnheer Van Dijck, ik stond de laatste 3 minuten met de rug naar u toe. Ik heb nog 43 seconden om het woord tot u te richten. Ik ben het eens met uw

opmerkingen. U zegt dat we moeten oppassen met dat vakkensysteem. Maar dat is natuurlijk eigen aan het systeem zoals het al jaren bestaat. Ik weet dat er nu stemmen opgaan om terug naar jaarvakken of jaarsystemen te gaan. Maar het is niet de bedoeling om dat op dit ogenblik te doen.

Mijnheer De Potter, u verwijst naar de studentenraden en naar dat pact. Ik heb daar in feite geen probleem mee. Dat zou voor een stuk ook tegemoetkomen aan de opmerking van mevrouw Soens. Ik vind wel dat elke universiteit een eigen beleid kan ontwikkelen. Ik was deze week aan de Katholieke Universiteit Leuven Afdeling Kortrijk (Kulak) om te spreken met de studenten. Daar zitten studenten van alle provincies. Zij kiezen om een welbepaalde reden voor deze universiteit, die het op een eigen manier aanpakt. Zo gaat dat ook in Brussel, Gent en Leuven. Elke hogeschool en elke universiteit moet een eigen beleid kunnen ontwikkelen, uiteraard binnen een decretaal kader, binnen grenzen die duidelijk door ons en door het decreet worden bepaald.

De heer Kris Van Dijck (N-VA): Voorzitter, minister, ik denk dat dit kleine debat aantoont welk spanningsveld er in dit parlement loopt wat dit betreft. Ik denk dat we het juiste evenwicht moeten vinden tussen enerzijds optimale kansen voor alle studenten en anderzijds rekening houden met de maatschappelijke last en kost. Ik bekijk dat niet alleen budgettair. We moeten de studenten geen rad voor de ogen draaien. We moeten de juiste keuzes maken. Wij, de N-VA, stellen vaak het drietrapsgegeven voorop: een goede oriëntering – dat heb ik hier ook gehoord –, maar vervolgens ook het bewaken van dat leerkrediet.

Ik ervaar binnen de hogescholen en universiteiten een grote bereidheid om in samenspraak met elkaar stappen vooruit te zetten. Dat moet heus niet als een betutteling vanuit Brussel komen of vanuit een pedagogie die van hieruit wordt opgelegd. Minister, laat ons deze kans nemen, zodat de student er op termijn inderdaad ook beter van wordt. (*Applaus bij de N-VA*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Andries Gryffroy aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de aangekondigde sluiting van de biomassacentrale Max Green in de Gentse haven en de problematiek van de groenestroomcertificaten

De voorzitter: De heer Gryffroy heeft het woord.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Voorzitter, minister, in 2009 werd beslist om de oude steenkoolcentrale in Gent-Zeehaven om te bouwen tot een biomassacentrale. In 2011 werd die operationeel. Het is een installatie van 215 megawatt die omgerekend naar groenestroomcertificaten ons ongeveer een kleine 100 miljoen euro kost. In het voorjaar 2014 was er nog de discussie of pellets en houtafval wel degelijk kunnen worden beschouwd als biomassa. Die discussie was op gang gebracht door Fedustria en Cobelpa. Uiteindelijk kwam men in augustus 2014 tot een nieuw akkoord en kon men heropstarten.

Groot was mijn verbazing toen ik dit weekend las dat Max Green 2014 afsluit met een verlies van 15 miljoen euro. Ze stellen dat als de overheid niet verder tussenkomt, ze de centrale zullen sluiten. De pelletprijzen zijn gestegen en de elektriciteitsprijzen zijn gedaald. Ook de groenestroomcertificaten zijn gedaald. In de berekening van de onrendabele top wordt ook rekening gehouden met het ondernemersrisico, zijnde een IRR van 12 procent. Het risico is dus meegerekend in de prijs.

Hoe gaat u ermee om dat als u niet verder ondersteunt, de centrale zal sluiten?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Iedereen weet dat ik voluit kies voor hernieuwbare energie. Ons beleid de komende jaren zal vooral gestoeld zijn op zonne- en windenergie. Dat zijn technologieën waarbij de steun van de overheid elk jaar kan dalen. Sinds 2011 is er Max Green in de haven. Dat is een biomassacentrale die momenteel steun krijgt van 66 euro per megawattuur. Dat is 3 euro meer dan voor windenergie. Ze vragen nog een verhoging.

Het probleem is dat het businessmodel onder druk staat door de lage elektriciteitsprijzen, in combinatie met de hoge pelletprijzen en de aangepaste steun. We zijn dit dossier grondig aan het bestuderen met alle elementen en argumenten die Max Green op tafel legt. De ene aandeelhouder zegt dat ze moeten sluiten terwijl de andere dat veel te voorbarig vindt. Ik wacht eveneens op enige duidelijkheid binnen de organisatie.

Ik ben het met u eens dat het ondernemersrisico niet volledig kan worden afgewenteld op de overheid. We kunnen geen ondernemersrisico blijven incalculeren waarbij we rekening houden met de pelletprijzen en de elektriciteitsprijzen. We moeten op een verantwoorde, rationele en transparante manier voluit kiezen voor hernieuwbare energie, maar zonder oversubsidiëring of zonder te veel steun te geven.

We bekijken hun problemen, maar werken ook aan een alternatief plan voor als het businessplan van de biomassacentrales zoals ze vandaag in Vlaanderen bestaan – we plannen geen nieuwe biomassacentrale – onder druk blijft staan. We bestuderen, kiezen voluit voor hernieuwbare energie en zullen in de toekomst alles inzetten op zonne- en windenergie die veel meer te verantwoorden zijn in een kosten-batenanalyse. Bovendien merk ik dezelfde tendens in de andere Europese landen.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, de vraag van Max Green om een verhoging te krijgen tot 90 euro per megawattuur, betekent 25 miljoen euro of een stijging van de elektriciteitsprijzen met 1 procent voor de consumenten op laagspanning. De centrale van Langerlo krijgt een iets hogere ondersteuning. Kan daarover worden gediscussieerd?

Ik ben verwonderd dat u zegt volop in te zetten op zonne- en windenergie. We weten dat het ondersteuningsmechanisme voor zonne-energie ons gebracht heeft naar een schuldenberg. Ik heb ook de indruk dat u eventuele nieuwe biomassacentrales uitsluit.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Collega's, biomassa is een mooi verhaal: afval dient als grondstof om energie te produceren. Dat is de theorie. Maar we zien dat bepaalde biomassacentrales draaien op houtpellets die uit Canada of elders in de wereld komen. Dan is het duurzaamheidsgehalte van die projecten toch net een tikje minder.

Bovendien wordt met deze problematiek eens te meer duidelijk dat het subsidiëren van productie een verhaal is dat we niet kunnen volhouden. Mijnheer Gryffroy, de steun voor de zonnepanelen is wel drastisch teruggeschroefd, omdat ze ook rendabel zijn geworden.

Minister, zoals in uw beleidsnota staat, is het hoog tijd om een systeem op poten te zetten waarbij meer wordt ingezet op investeringssteun en niet louter op productiesteun. Het is immers onmogelijk om elektriciteits- en grondstoffenprijzen te

voorspellen. Het is ook niet de bedoeling van deze regering om die prijzen te reguleren.

Hoe zult u modernere biomassaprojecten bejegenen? Op welke manier zult u toch de mogelijkheid bieden om zeer innovatieve projecten wel doorgang te doen vinden, maar langzaamaan de minder duurzame projecten toch naar de uitgang te begeleiden?

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Het is niet de eerste keer dat de biomassacentrales in het parlement de revue passeren. Het zou inderdaad een mooi verhaal kunnen zijn, als het gaat om houtafval en de warmte op een andere manier wordt gevaloriseerd. Bij Max Green, heb ik begrepen, bestaat er op beide vlakken een probleem. Ondanks de massale subsidies zegt de ene aandeelhouder dat die er niet aan uit kan, en de andere houdt het nog een beetje in het midden, zoals u aangaf, minister. Als Electrabel zegt dat het misschien wel lukt en de andere zegt helemaal niet, weet ik niet wie ik moet geloven.

Ik vrees dat de zogenaamde groene stroom door de massale verbranding van houtpellets in Vlaanderen geen toekomst heeft. Fedustria heeft dat al meermaals aangegeven. Ik roep op om te investeren in echt duurzame energie. Dat hebt u net ook aangegeven. Mijn vraag is om daar een tand bij te steken.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Collega's, we willen allemaal meer groene en betaalbare energie. Iedereen heeft intussen al het voorbeeld van Duitsland gebruikt, de Energiewende, waar heel wat groene energie wordt geproduceerd. Wind en zon worden altijd gegeven als voorbeeld. Nu, ongeveer de helft van de groene energie wordt in Duitsland geproduceerd via biomassa en biogas.

Als wij onze groenestroomdoelstellingen willen halen, zullen we biomassa nodig hebben. Wat ons betreft kan dat, maar onder drie duidelijke voorwaarden: geen oversubsidiëring, duurzame biomassa en dus geen grondstoffen van industrie of voedingsproducten, en een gelijk speelveld. Een gelijkaardige biomassacentrale, of die nu in Gent of in Limburg staat, moet gelijkaardige steun krijgen. Dat lijkt me logisch, vanuit het rechtvaardigheidsprincipe. Minister, zult u daarvoor zorgen?

Minister Annemie Turtelboom: We zijn het dossier nog aan het bestuderen. Maar ik ben het eens dat groen en betaalbaar wel degelijk kunnen samengaan. Dan moet je alleen de goede technologie kiezen. Twee weken geleden hebben we tijdens de ministerraad beslist dat zonnepanelen voor kleine gebruikers definitief wordt geschrapt als subsidiecategorie, omdat de prijzen dermate gedaald zijn en de rendementen dermate gestegen dat die technologie zonder subsidies, met een terugdraaiteller, perfect rendabel is. Het is zelfs een veel betere belegging dan om het even welke belegging in een spaarproduct op dit ogenblik.

Ik ben het eens dat voor biomassa de technologie anders is. We moeten de pellets aanleveren. We zijn afhankelijk van de prijs op de internationale markt, in combinatie met een elektriciteitsprijs. Dat zet dat businessmodel op sommige momenten onder druk. Ik ben het eens dat we oversubsidiëring moeten vermijden, maar een ondernemingsrisico kan ook niet zomaar worden afgewenteld op de publieke financiën en op de elektriciteitsfactuur van elke burger in onze regio.

De heer Andries Gryffroy (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik mag hieruit dan toch besluiten dat u niet meteen zult ingaan op de vraag van Max Green. Zij vragen inderdaad 25 miljoen euro extra per jaar. Zij onderkennen dat zij het ondernemingsrisico dan niet voor hen moeten nemen.

Ik veronderstel dus dat u akkoord gaat met de stelling dat deze vraag eigenlijk niet legitiem is.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Moerenhout aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de indexering van de huurprijzen en de bescherming van kwetsbare huurders

ACTUELE VRAAG van Michèle Hostekint aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de indexering van de huurprijzen en de bescherming van kwetsbare huurders

ACTUELE VRAAG van Katrien Partyka aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de bescherming van kwetsbare huurders via de huursubsidies en -premies

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Voorzitter, minister, collega's, de huurmarkt moet worden opgewaardeerd. Vooral de kwetsbare huurders moeten ondersteund worden. Minister, u bent het daarmee eens. Desalniettemin zijn de afgelopen dagen in de media allerlei problemen aan bod gekomen die haaks op die intenties staan. Zo staan vandaag nog steeds 102.000 mensen op een wachtlijst om een sociale woning te kunnen betrekken. Eind vorige week geraakten ook de cijfers over de huurpremies bekend. Daaruit blijkt dat in 2014 94.000 mensen die behoefte hebben aan zo'n huurpremie, er geen beroep kunnen op doen. Die huurpremie is een noodoplossing die in het leven is geroepen omdat ons sociale huurmarktbeleid faalt. Die noodoplossing voldoet dus niet. Als klap op de vuurpijl wil de N-VA de lonen bevriezen, maar de huurprijzen laten stijgen. U kunt begrijpen dat dit voor de huurders – de mensen die in de hoek zitten waar de klappen vallen – erg hard aankomt. Ik heb daarom één vraag. U herhaalde de afgelopen dagen dat u de indexsprong op huurprijzen niet wilt toepassen. Wat wilt u wél doen voor de huurders, zodat ze de steun krijgen waarop ze recht hebben?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint (sp-a): Minister, men kan veel zeggen over de discussie van de afgelopen dagen, maar niet dat het een zeer mooi schouwspel was. Als u de lonen en uitkeringen befrist, dan is het logisch dat u ook de huurprijzen niet optrekt. U verzet zich echter tegen het standpunt van uw coalitiepartners, die het op dat punt niet met u eens zijn. In feite voert u een machtsstrijd op de kap van de meest kwetsbare groepen op de woonmarkt: de huurders. Bovendien, zo hebt u gezegd, dreigt u ermee om de huursubsidies en -premies te gaan bevriezen, hoewel gisteren werd bekendgemaakt dat meer dan de helft van de huurders meer dan een derde van zijn inkomen spendeert aan huur en dat in 2014 13.000 gezinnen zijn bedreigd met uithuiszetting.

Minister, de meeste mensen hebben uw uitspraken opgevat als revanchisme. U had het zelf over een versterking van de private huurmarkt, maar hoe ik het ook probeer te bekijken: ik zie dat niet. U wilt het de huurders moeilijker maken dat ze de huur kunnen betalen. Die huurders zijn jonge starters die het almaar

moeilijker krijgen om een eigen woning te verwerven. Het zijn mensen met een laag inkomen. Als u het hun moeilijker maakt om de huur te betalen, dan doet daar uiteindelijk ook de verhuurder geen voordeel mee, wel integendeel. Minister, als het u werkelijk te doen is om in Vlaanderen een goed woonbeleid te voeren – eerlijk gezegd: ik begin daar steeds meer aan te twijfelen –, dan moet u ermee stoppen om verhuurders en huurders tegen elkaar uit te spelen. Stop de polarisering, stop met mensen te schofferen. En doe dat zeker niet met mensen waarvoor u het als minister van Wonen en Armoedebestrijding zou moeten opnemen.

Mijn vraag is simpel: wat is het standpunt van de Vlaamse Regering en hoe rijmt u uw uitspraken met de cijfers uit de grote woonstudie die gisteren zijn bekendgemaakt? (*Applaus bij sp.a*)

De voorzitter: Mevrouw Partyka heeft het woord.

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, er zijn problemen met de Vlaamse huurmarkt. Inmiddels is dat voldoende aangetoond. Meer dan 46 procent van onze huurwoningen voldoet niet aan de minimale Vlaamse kwaliteitseisen. Meer dan 50 procent van de huurders besteedt meer dan een derde van het inkomen aan huur, en 15 procent houdt uiteindelijk niet voldoende over om menswaardig te leven. Ook de OESO zegt het: de krapte op de huurmarkt zorgt voor problemen. Vooral aan de onderkant van de huurwoningen zijn er problemen: ze zijn te duur. Verhuurders worden geconfronteerd met onbetaalde huur.

Gelukkig is het sinds de laatste staatshervorming een volledig Vlaamse bevoegdheid geworden, dus hebben we de bevoegdheid om de huurmarkt op te krikken. We kunnen daar alle maatregelen die nodig zijn, voor inzetten. Gelukkig heeft de Vlaamse Regering in al haar voorzienigheid dat ook bepaald. Er zijn verschillende maatregelen opgenomen in het regeerakkoord om de verhuurder te versterken, fiscale maatregelen om de huurmarkt te versterken, de Vlaamse Wooncode die we helemaal naar Vlaamse inzichten kunnen aanpakken. Ook om de huurder te versterken zijn verschillende maatregelen opgenomen, onder andere de hervorming van de automatische toekenning van woonsubsidies en woonpremies. Jammer genoeg krijgt slechts 1,8 procent van de mensen die recht hebben op een huurpremie, die ook effectief. Slechts 6 procent van de mensen op wachtlijsten voor sociale huisvesting doen een beroep op premies waar ze recht op hebben.

Er is dus een probleem. De vraag is of de Vlaamse Regering de middelen die ze heeft gepland, versneld zal inzetten om de woonsubsidies en -premies te doen terechtkomen bij de mensen die ze nodig hebben zodat er een recht op wonen is en zodat zowel de kwaliteit als de betaalbaarheid van de huisvesting erop vooruitgaat.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Ik ben zeer opgetogen over de opmerking van mevrouw Partyka, die zegt dat de Vlaamse overheid bevoegd is. Dat hebt u gezegd, en ik ben het met u eens. Laten we allerlei adviezen afwachten.

Mevrouw Moerenhout, ik ben blij dat we het eens zijn. We moeten inderdaad iets doen voor de kwetsbare huurders, en dat doen we ook. Er zijn initiatieven genomen in het verleden. Bijvoorbeeld het Huurgarantiefonds, bijvoorbeeld het systeem van huursubsidies en huurpremies. Dat zijn niet alleen mijn verdiensten. De vorige minister heeft die zaken opgezet, en wij willen ze voortzetten. Voor alle duidelijkheid, het zijn zeer goede initiatieven.

In alle debatten van de afgelopen dagen heb ik gezegd dat we aan de verhuurders-eigenaars allerlei inspanningen vragen in het kader van energie-efficiëntie, dakisolatie tegen 2020 enzovoort, die op het einde van de rit in het voordeel zijn van de huurder. Dat is een heel belangrijk element in dit debat. Als je dak en je huis goed geïsoleerd zijn en het is energie-efficiënt, dan komt dat ten goede van de energiefactuur van de huurders. Dat wil zeggen dat de huurders minder zullen moeten betalen voor energie. Het is dus een zeer goede maatregel dat we bepaalde verplichtingen aan eigenaars-verhuurders opleggen om inspanningen te doen voor energie-efficiëntie, zodat de huurder op het einde van de rit minder moet betalen voor de energiefactuur.

Ik heb een heel pakket aan bevoegdheden, maar vanuit Armoedebelief heb ik recentelijk 312.000 euro vrijgemaakt om in te zetten op de preventie van uithuiszetting, net voor die kwetsbare huurders. Dat is heel belangrijk. Het is goed om in te zetten op preventie en niet alleen in te grijpen op het moment dat het eigenlijk al te laat is. Dat gaan we samen doen met de centra algemeen welzijnswerk (CAW's) die lokaal actief zijn, om te vermijden dat die mensen om welke reden ook uit hun huis worden gezet.

Doen we veel voor de kwetsbare huurders? Ja. Doen we veel voor de huurders? Ja. Maar het regeerakkoord is duidelijk. Ik ben het met u alledrie eens dat we moeten inzetten op de rechten van de huurders. Tegelijk is het regeerakkoord duidelijk dat we de privéhuurmarkt willen versterken. 70 procent van de Vlamingen is eigenaar. Dat wil zeggen dat 30 procent moet huren, waarvan ongeveer 20,5 procent op de privéhuurmarkt en 9,5 procent op de sociale huurmarkt. Dat wil zeggen dat we privéverhuurders nodig hebben om mee te voorzien in de huisvesting van alle mensen. De overheid kan dat niet alleen.

Mevrouw Hostekint, het regeerakkoord en mijn beleidsnota Wonen, waarbij u ook heel actief deelnam aan het debat in de commissie, vertoont een evenwicht tussen de rechten van de verhuurder en die van de huurder. Ik dacht dat sp.a mij volgde, toch bij monde van de heer Vandenbroucke, in het belang van sociale verhuurkantoren (SVK's). Moet de Vlaamse Regering sociale woningen bijbouwen? Ja, daar ben ik het absoluut mee eens. Kunnen we alles alleen? Neen.

Enerzijds moeten we dus de handen in elkaar slaan met de private sector, maar anderzijds moeten we ook zoveel mogelijk verhuurders en eigenaars aanmoedigen om hun woning aan hetzelfde sociale tarief op de markt te brengen via een sociaal verhuurkantoor. Daar zijn we het over eens. Het is een belangrijke maatregel waarop de Vlaamse Regering meer moet inzetten zodat er op de huurmarkt meer woningen ter beschikking komen voor de mensen die het net iets moeilijker hebben in onze samenleving. Mevrouw Hostekint, ik hoop dat het we het hierover eens zijn.

U spreekt over dreigementen. Ik heb gewoon gezegd dat, als het debat van de index wordt geïmporteerd in het woonbeleid, er een zekere logica moet worden gehanteerd. Ik heb heel duidelijk gezegd dat als men een indexsprong zou doen voor de huurprijzen – en laten we de bevoegdheid even buiten beschouwing, alhoewel mevrouw Partyka heel duidelijk heeft gezegd dat wij bevoegd zijn –, het heel belangrijk is om een zekere logica door te trekken. Als men een indexsprong doet voor huurprijzen, vind ik het zeer raar dat men dan geen indexsprong zou doen voor bepaalde tegemoetkomingen. Ik heb er onmiddellijk aan toegevoegd, mevrouw Hostekint, dat ik dat persoonlijk zeer jammer zou vinden, zeer jammer zou vinden voor die mensen die het inderdaad al heel moeilijk hebben op de private huurmarkt. Ik heb er dat onmiddellijk aan toegevoegd. Ik ben natuurlijk ook niet verantwoordelijk voor titels zoals 'Dreigementen van Homans' enzovoort. Wil ik dat doen? Neen, ik wil dat niet doen. Ik heb gewoon een bepaalde logica willen aantonen.

Mevrouw Partyka, ik ben blij dat we het eens zijn over wie er nu eigenlijk bevoegd is, maar laten we de juridische adviezen ter zake afwachten. U hebt mij gevraagd hoe het staat met de hervorming van het stelsel van de huursubsidie en de huurpremie. U weet dat we dat uitgebreid hebben besproken in de commissie Wonen. Het staat inderdaad in het regeerakkoord en in de beleidsnota. We gaan dat doen. Ik denk dat het niet verstandig zou zijn om snel snel aan het werk te gaan. Er is nu een evaluatie. Ten vroegste in de tweede helft van 2016 zal het kunnen worden geïmplementeerd. Mevrouw Partyka, ik zie u gezichten trekken, maar ik ben geen voorstander van haastwerk. 'Haast en spoed is zelden goed' luidt een goed Vlaams spreekwoord. We kunnen het beter goed evalueren. Ik ben het met u eens dat door het huidige systeem van twee aparte systemen naast elkaar, bepaalde mensen uit de boot vallen. We moeten het systeem uniformiseren om tegemoet te komen aan die meest kwetsbare huurder op de private huurmarkt.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Minister, u bent inderdaad verantwoordelijk voor Wonen en voor Armoedebestrijding. In die zin vind ik het dan ook stuitend dat u durft te zeggen dat huurpremies een oplossing zijn voor de armoede vandaag op de huurmarkt en dat u nog eens herhaalt dat als de huurprijzen toch zouden worden bevroren, ook de huurpremies en huursubsidies zouden worden bevroren. Dat is een schande. Waarom? Ik herhaal het cijfer nog eens: 94.000 mensen van de 102.000 mensen hebben geen premie terwijl ze er nood aan hebben. Mevrouw Partyka, u zegt dat maar 6 procent het aanvraagt. Neen, 6 procent heeft er recht op. De overige 94 procent heeft er zelfs geen recht op volgens de criteria die de Vlaamse Regering vandaag heeft vastgelegd. Dat is de waarheid.

Wat moet er gebeuren? De huurpremie moet worden uitgebreid. Er zijn medestanders in het halfroond. Breid de huurpremie uit. Het is de eerste manier om de armoede op de huurmarkt aan te pakken. Daarnaast, bouw sociale woningen bij, snel en meer. En die indexsprong voor huurprijzen, voer die door.

Ik was afgeleid door de voorzitter. (*Gelach. Applaus*)

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Minister, ik heb natuurlijk geen antwoord gekregen op mijn vraag. Mijn vraag was wat het standpunt van deze regering is. Ik heb gehoord dat u het dreigement over de huursubsidies en de premies hebt herhaald. U hebt nog eens beklemtoond dat u vindt dat het een bevoegdheid van de Vlaamse Regering is, maar ik heb niet het standpunt van de Vlaamse Regering gehoord. Het onze is duidelijk: wij vinden dat als uitkeringen en lonen worden afgetopt, het niet kan dat huurprijzen stijgen. Dat is een kwestie van gelijke inspanningen en van gelijke verdeling van de inspanningen.

Minister, u hebt bovendien nog eens benadrukt dat u voor een versterking van de private huurmarkt bent. Ik ben blij dat te horen. Ik begon er immers aan te twifelen. Wij zijn daar ook voor. Net daarom zou ik u willen oproepen met de polarisering te stoppen.

In de helft van de huurcontracten is de indexering niet eens opgenomen. Dit betekent misschien wel dat de verhuurders het belangrijker vinden op het einde van de maand de huur op hun rekening gestort te krijgen dan een verhoging door te voeren met wat u luttele euro's noemt. Ze hebben gelijklopende belangen. De huurder wil woonzekerheid en de verhuurder wil de zekerheid dat zijn inkomen op zijn rekening staat.

Ik roep u op ermee te stoppen de mensen uit elkaar te drijven, te schofferen en te polariseren. (*Applaus bij sp.a*)

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Minister, ik ben zeer blij dat u er, net als CD&V, voorstander van bent de Vlaamse bevoegdheden ten volle uit te oefenen. Het prijzenbeleid maakt daar, voor alle duidelijkheid, echter geen deel van uit. *(Applaus bij CD&V en sp.a)*

Voor het overige biedt de volle bevoegdheid inzake het woonbeleid voldoende mogelijkheden om de huurder en de verhuurder te versterken. Daar is echt nood aan. Dit geldt zeker voor de zwakke huurder, wat dan weer in het voordeel van de verhuurder is.

Minister, u moet minder discussiëren en meer doen. *(Applaus bij sp.a en Open Vld)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, we hebben dit debat vorige week al gedeeltelijk in de commissie gevoerd. Ondertussen is weer heel wat gezegd en geschreven. Het enige wat hieruit duidelijk blijkt, is dat de Vlaamse Regering, in navolging van de Federale Regering, ook met het kibbelvirus is besmet. Onze regeringen raken het zelfs niet meer eens over wie waarvoor bevoegd is.

Minister, ik krijg steeds meer de indruk dat de meerderheidspartijen nog steeds in verkiezingsmodus zitten. We vangen elkaar vliegen af, maar zijn absoluut niet bezig met het voeren van een goed beleid. Ik heb slechts een boodschap voor u. Uw collega's en uzelf moeten het haantjesgedrag stoppen en eindelijk aan de slag gaan.

Mevrouw Partyka, u blijft, net als tijdens de commissievergadering vorige week, heel erg op de vlakte. U zou nu eens de moed moeten tonen om, net als in de krant, ook in het Vlaams Parlement te zeggen wat het standpunt van uw partij is. Moeten de huurprijzen nu al dan niet worden geïndexeerd?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Voorzitter, ik wil beginnen met te stellen dat ik eigenlijk een beetje beschaamd ben. We hebben dit debat niet alleen vorige week in de commissie gevoerd. Hier voeren we opnieuw een debat over een indexaanpassing. Dit debat gaat over 6 eurocent per maand. Ik vind dat we tijdens deze plenaire vergadering echt de hoofdvogel van de onzin hebben afgeschoten. *(Applaus bij de N-VA)*

Geen enkele huurder in Vlaanderen, ook niet de armsten onder hen, ligt wakker van die paar eurocent per maand. Waar de huurders wel wakker van liggen, hebben de vraagstellers wel vermeld. Ten eerste vinden die huurders geen woning op de private huurmarkt. Ten tweede moeten ze, indien ze toch een woning vinden, minstens een derde van hun inkomen aan woninghuur betalen.

Ik wil zeer graag een debat voeren, maar we moeten een debat voeren over de inhoud, zoals de huurpremies. We moeten die onzin in verband met de index achterwege laten. Die onzin zal er trouwens enkel toe leiden dat de eigenaars hierop zullen anticiperen en hun huurprijzen nu al zullen verhogen. Dat zal het gevolg zijn en dat is de verantwoordelijkheid van bepaalde mensen hier. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Somers heeft het woord.

De heer Bart Somers (Open Vld): Voorzitter, het debat over de private huurmarkt is zeer belangrijk. Steeds meer mensen in Vlaanderen moeten een beroep op de private huurmarkt doen. Er zijn steeds meer alleenstaanden.

Omdat het financieel moeilijker wordt, kiezen steeds meer mensen ervoor een woning te huren in plaats van te kopen. De versterking en dynamisering van de private huurmarkt zou dan ook de kern van het debat moeten vormen. Gelukkig is dit ook de kern van het Vlaams regeerakkoord. Op basis hiervan kunnen we ter zake heel wat doen.

Voor onze fractie is heel de discussie over de index eigenlijk een randdiscussie. Ik ben naar de website van de FOD Economie gegaan en ik heb de huurcalculator gebruikt. Ik heb voor vorig jaar 700 euro ingegeven en het effect met en zonder een indexsprong bekeken. Met een indexsprong gaat het om 700 euro. Zonder een indexsprong gaat het om 699,88 euro.

Het merkwaardige is dus dat die discussie over 12 centiemmen gaat. Niets verandert, en in een periode van mogelijke deflatie speelt het zelfs in het nadeel van de huurder. Laten we ons dus concentreren op de kern van de zaak, die sector dynamiseren, de huursector versterken en daarop inzetten. (*Applaus bij de N-VA en bij Open Vld*)

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Moerenhout, ik heb in mijn antwoord aangegeven dat wij met deze Vlaamse Regering wel degelijk allerlei initiatieven willen nemen ten bate van de kwetsbare huurders. Ik heb u net nog gezegd dat ik vanuit mijn Armoedebudget 312.000 euro heb vrijgemaakt. U vindt dat misschien niet belangrijk, maar dat is wel degelijk belangrijk voor de preventie van uithuiszetting en dergelijke meer.

U pleit eigenlijk voor een automatische toekenning van de rechten, en ik ben het met u eens. Ik heb hier al vaker gezegd dat de meest kwetsbare mensen in onze samenleving de weg naar hun rechten niet vinden. Ik ben het met u eens dat we meer inspanningen moeten doen voor de automatische toekenning van bepaalde rechten. In het verleden zijn een aantal zaken gebeurd, maar ik denk dat we dat nog veel performanter kunnen maken.

Mevrouw Moerenhout, u hebt ook gevraagd of ik de indexsprong zal doorvoeren of niet. Ik ben blij dat u het ermee eens bent dat wij daarvoor bevoegd zijn.

Mevrouw Hostekint, het standpunt van de Vlaamse Regering is heel duidelijk. We hebben dat afgelopen vrijdag zo afgesproken. Ten eerste staat de indexsprong voor de huurprijzen niet in het regeerakkoord. Ten tweede zullen we onafhankelijk juridisch advies inwinnen wat de bevoegdheidsmaterie betreft. Dat is het officiële standpunt van de Vlaamse Regering.

U had het dan ook over de huurprijzen en dergelijke. Maar waarom alleen de huurprijzen, mevrouw Hostekint? Er werd gezegd, ook door mevrouw Partyka, dat dit moet passen in het kader van het prijzenbeleid en een mildering van het effect dat de indexsprong op de lonen zou hebben voor bepaalde personen.

Mevrouw Partyka, u zei dat we bevoegd zijn voor de indexering en het al dan niet beslissen tot een indexering, maar dat er ook nog zoiets is als een prijzenbeleid. Ik heb ook nooit ontkend dat er nog zoiets bestaat als een concurrerende bevoegdheid. U schudt nu van neen. Het punt dat ik wil maken, is het volgende. Als we dit alleen doen voor de huurprijzen, wil dat zeggen dat we alleen een compenserende maatregel zouden nemen voor de 30 procent van de mensen die huren. Maar wat met de 70 procent van de mensen die ook een indexsprong op hun loon krijgen, maar die niet huren? Wat gaan we daarmee doen? Dat is mij totaal onduidelijk.

Mevrouw Partyka, wij zaten hier in de vorige legislatuur ook in de meerderheid, voor alle duidelijkheid. Wij hebben toen in het kader van de zesde staatshervorming gezegd dat we heel blij zijn met elke bevoegdheid die

overkomt, maar wij hebben nooit over 'een grote copernicaanse omwenteling' durven spreken. Welnu, het eerste praktijkvoorbeeld ligt op tafel, en het is al gezever over wie nu eigenlijk bevoegd is.

Ik heb vorige week in de commissie al gezegd dat er inderdaad nog een concurrerende bevoegdheid is vanuit de federale overheid. Het staat buiten kijf dat wij sinds 1 juli 2014 bevoegd zijn voor de huurwetgeving, ook voor de al dan niet indexering van de huurprijzen. Maar er bestaat inderdaad nog zoiets als het prijzenbeleid, dat tot de bevoegdheid van de federale overheid behoort. Ik wil daar wel aan toevoegen, mevrouw Partyka, dat de federale overheid die bevoegdheid mijns inziens enkel en alleen kan inroepen als er sprake is van een behoorlijke inflatie. En ik ben geen econoom, maar bij mijn weten is er op dit moment geen sprake van een behoorlijke inflatie.

Mijnheer Somers, ik ben het met u eens dat we de private huurmarkt moeten versterken. De rechten van de verhuurders zijn de rechten van de huurders en de plichten van de verhuurders zijn de plichten van de huurders. Er zijn bepaalde verplichtingen die een behoorlijk kostenplaatje hebben. Ik denk maar aan het isoleren van het dak. Dat doe je niet met 5 euro. Hetzelfde geldt voor allerlei energie-efficiëntiemaatregelen.

Dus ik vind het niet goed dat je die zekerheid zou wegnemen, want alle inspanningen die op de private huurmarkt gebeuren door de private eigenaars-verhuurders zijn ten bate van de huurders: hun energiefactuur zal op het eind van de maand lager zijn dan tevoren. Ik wil de private eigenaars zoveel mogelijk blijven aanmoedigen om hun eigendom ter beschikking te stellen op de private huurmarkt.

Mijnheer Somers, ik ben het absoluut met u eens dat we de private huurmarkt moeten versterken. Dit gaat over 20,4 procent. De rest bestaat uit sociale huurmarkt, en daarnaast zijn er 70 procent eigenaars. Ik ben het met u eens. Het regeerakkoord is ook heel duidelijk over wat we daarmee willen doen. Ik ben het ook eens met u dat het een randdiscussie is. Sta me toe om te zeggen dat ik die niet begonnen ben.

Mevrouw An Moerenhout (Groen): Minister, ik wil niet alleen de automatische toekenning, ik wil een uitbreiding van de huurpremie.

Mijnheer Somers, u spreekt van een versterking van de private huurmarkt. Wel, dan had ik gehoopt dat u hier vandaag hetzelfde standpunt zou innemen als mevrouw Van Volcem in de commissie: zij ondersteunt de uitbreiding van de huurpremie. Zeg dat dan expliciet hier.

Mijnheer Engelbosch, u spreekt van de hoofdvogel van de onzin. Ik wil u graag nog cijfer meegeven dat gisteren door het grote woononderzoek werd bekendgemaakt: het aantal Vlaamse huishoudens die op het einde van de maand eraan twifelen of ze hun huur al dan niet zullen kunnen betalen. *(Opmerkingen)*

Huishoudens die op het einde van de maand 's nachts wakker liggen van de vraag of ze zullen rondkomen. Het gaat om 164.000 Vlaamse huishoudens. Dat is niet min.

Minister Homans, ik geef u volledig gelijk. U zegt dat het huurbeleid een Vlaamse bevoegdheid is. Dat is enkel en alleen uw bevoegdheid, maar ook uw verantwoordelijkheid. Die 164.000 Vlaamse huishoudens, dat is uw verantwoordelijkheid. Ik reken er op dat u daarnaar handelt. *(Applaus bij Groen en sp.a)*

Mevrouw Michèle Hostekint (sp.a): Minister, het is wel vreemd, als dit een randdiscussie is, een symbolische discussie, dat jullie daarover al drie dagen vechtend over straat rollen. *(Opmerkingen van minister Liesbeth Homans)*

Weken, misschien. Als het maar over een paar eurocenten gaat, en men redeneert dat die huurder daar niet armer van zal worden, waarom draait men die redenering dan niet om? Want als die huurder niet armer wordt van die paar eurocenten meer huur die hij zal moeten betalen, dan zal de verhuurder wellicht ook niet armer worden van die paar eurocenten die hij niet extra zal krijgen bovenop wat hij vandaag al krijgt. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Los daarvan, minister, gaat het voor ons over een gelijke verdeling van de inspanningen. Als u zegt dat uitkeringen en lonen niet mogen stijgen, dan kunt u ook niet zeggen dat aan de andere kant de huurprijzen moeten worden opgetrokken. Dat gaat niet over het feit dat men uw private huurder niet zou ondersteunen. Wij vinden dat – en u hebt het zelf aangehaald – zeer belangrijk, maar ik denk, in alle eerlijkheid, dat de verhuurder veel meer wakker ligt van de vraag of hij de huur al dan niet zal krijgen op het eind van de maand, of hij dus niet juridische procedures zal moeten inspannen om de huurder uit te zetten, en of hij uiteindelijk tot uithuiszetting zal moeten overgaan. Dat zal hem veel meer energie en geld kosten dan wanneer deze discussie op een billijke manier zou worden afgesloten. *(Applaus bij sp.a en Groen)*

Mevrouw Katrien Partyka (CD&V): Ik had een vraag gesteld over het Vlaamse ondersteuningsbeleid, maar aangezien iedereen maar blijft doorgaan over de federale indexsprong, zeg ik dat voor ons, vanuit het federale oogpunt op het inkomensbeleid, de indexsprong voor de huur een federale bevoegdheid is.

Ik heb altijd een beetje schroom om met een liberaal te spreken over competitiviteit, maar, mijnheer Somers, de huur en die indexsprongen hebben wel degelijk een economisch effect. De huur maakt 8 procent uit van de korf van de gezondheidsindex. Dat heeft wel degelijk op de lange termijn een effect op de competitiviteit. Zeggen dat het over enkele centen gaat, dat het een symbooldiscussie is, heeft geen enkele zin. Op dit moment, nu de inflatie laag is, is het misschien minder belangrijk. Maar niets zegt dat het zo zal blijven. Bovendien is het al decennia zo dat inkomens uit huur worden gelijkgeschakeld met inkomsten uit loon op verschillende vlakken. De koppeling aan de gezondheidsindex is een principe van rechtvaardigheid. Er moet een gelijke behandeling van beide inkomsten zijn. *(Applaus bij CD&V, sp.a en Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van An Christiaens aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over Spartacuslijn 1

ACTUELE VRAAG van Marino Keulen aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de eindhalte voor de Spartacuslijn 1 Hasselt-Maastricht

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Voorzitter, minister, geachte leden, ik had zelf eigenlijk niet gedacht dat ik op een paar maanden tijd al voor de tweede keer hier in de plenaire vergadering een actuele vraag zou moeten stellen over Spartacus. Nog maar een jaar geleden was er immers eindelijk goed nieuws over het hele Spartacusplan.

De kaderovereenkomst tussen Vlaanderen en Nederland werd ondertekend, en iedereen dacht dat de tram vertrokken was. Lijn 1 van het hele Spartacusplan zou operationeel zijn in 2018. Dat goede vooruitzicht was blijkbaar van korte duur: u en wij allemaal werden van in november 2014 geconfronteerd met signalen vanuit Nederland. Men had nieuwe studies laten verrichten. Het

voorzien tracé over de Wilhelminabrug kon niet worden gevolgd, omdat dit technisch niet mogelijk zou zijn en bijgevolg budgettair dus ook te zwaar zou zijn. Nederland had dat niet voorzien. Wij waren daar allemaal verbaasd over: vanwaar komt nu zo'n reactie, nauwelijks enkele maanden na het ondertekenen van een overeenkomst?

Minister, u hebt zowel hier als in de commissie heel goed gereageerd: pacta sunt servanda, die overeenkomst moet en zal worden uitgevoerd. U hebt dan met de Nederlanders aan tafel gezeten en hen zes maanden de tijd gegeven om tot een oplossing te komen. Nu vernemen we via de pers dat er al tussenoplossingen worden geformuleerd. Alleszins wachten ze niet tot de zomer om een beslissing te nemen. We lezen dat de gemeenteraad en de provincieraad van Nederlands Limburg hebben beslist dat het tracé tot aan het station niet haalbaar is, en dat ze twee andere haltes gaan onderzoeken, haltes die, voor alle duidelijkheid, niet voldoen aan de samenwerkingsovereenkomst.

Gisteren viel er een nieuwe beslissing. Een meerderheid zou toch voorstellen om nog een extra traject te onderzoeken. Momenteel komen er dus vanuit Nederland drie alternatieve routes als voorstel. Bent u daarbij betrokken en wat is uw houding daartegenover?

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, dit is inderdaad de volgende episode in de saga van de sneltramverbinding Hasselt-Maastricht. Vorige week woensdagavond hebben we de review gehad in het stadhuis van Maastricht. Nu zeggen de Nederlanders, en dat is helemaal voor hun rekening, dat de infrastructuurkosten op het Nederlandse grondgebied tot 40 miljoen euro hoger zouden liggen dan aanvankelijk geraamd, en dat de exploitatiekosten mogelijkwijze zouden verdrievoudigen.

Minister, specialisten aan Vlaamse kant die ik daarover heb gecontacteerd, vragen zich af waarom ze niet 140 miljoen euro of 1 miljard euro hebben gezegd. Het is niet onderbouwd. Dat zijn eigenlijk getallen op basis van hoofdlijnen, zonder detailberekeningen.

Ondertussen lezen we vandaag in de krant dat men nu bezig is met een nieuw alternatief. Mevrouw Christiaens heeft er al naar verwezen. De titel in Het Belang van Limburg luidt: "Politiek Maastricht wil onderzoek naar tramlijn over spoorbrug". We zitten nu in een impasse.

Zijn er ondertussen, laten we zeggen de jongste dagen, nog contacten geweest van Vlaanderen richting Nederland, of van Maastricht en Nederlands-Limburg, dus zowel de stad als het provinciebestuur, richting Vlaanderen? Dan bedoel ik met De Lijn, met uw kabinet, met het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) of met alle drie.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb de afgelopen dagen eigenlijk niet zoveel nieuws gehoord. U moet weten, zoals ook mevrouw Christiaens heeft uitgelegd, dat eind november, begin december de mededeling van Nederland is gekomen dat er de facto een eenzijdige opzegging was van, of op zijn minst twijfel over, het tracé zoals dat was overeengekomen. Ik heb hen vervolgens zelf moeten uitnodigen op mijn kabinet. Daar heb ik de budgettaire en technische twijfels gehoord. Ze stelden dat het maar mogelijk was om met de tram tot aan ofwel Mosae Forum ofwel de Boschstraat te geraken. Wel, dat heb ik ook vandaag nog gehoord.

Onze reactie is betrekkelijk eenvoudig. Wij vragen aan de Nederlanders welke keuze zij nu willen maken met betrekking tot het tracé en welk budget ze

daartegenover plaatsen, zodat ook wij kunnen inschatten wat de maatschappelijke kosten daarvan zijn en wat de baten ervan zijn, zodat we dus kunnen afwegen, als we daarin zouden meegaan, wat dat ons kost en wat dat ons maatschappelijk zou opleveren.

En vandaag heb ik die vraag herhaald. Er zijn recent wel wat informele contacten geweest waarbij ons niet meer is meegedeeld dat wat er publiek is aangekondigd. Ik vraag heel duidelijk om een keuze te maken en daar een budget tegenover te plaatsen. Wij houden woord, maar wij zijn ook bereid om te praten. Nederland zet ons met de rug tegen de muur, maar gelukkig hebben wij een contract, een kaderovereenkomst in de hand. Wij staan dan ook redelijk stevig in onze schoenen.

De voorzitter: Mevrouw Christiaens heeft het woord.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, het is inderdaad belangrijk dat wij niet alleen afwachten. U hebt Nederland een deadline gegeven en zij komen nu met verschillende alternatieven waarvan er twee de overeenkomst schenden, tenzij het over tijdelijke tussenhaltes zou gaan. We moeten niet alleen afwachten, al dan niet met de rug tegen de muur, we moeten ook onderhandelen. En we rekenen op u om die verdere onderhandelingen op te starten. U moet niet wachten tot zij over een aantal maanden een keuze hebben gemaakt voor de onderhandelingen opnieuw worden opgestart. Los van de kaderovereenkomst tussen Vlaanderen en Nederland zijn er ook nog heel wat samenwerkingsovereenkomsten die de betrokken gemeenten hebben afgesloten. Pacta sunt servanda. Dat geldt toch ook voor de samenwerkingsovereenkomsten die de gemeenten met Vlaanderen, met De Lijn, met AWV en met Infrabel hebben gesloten. De gemeente Diepenbeek heeft negen overwegen en daar is recent nog een zwaar ongeval gebeurd. Het is dan ook heel belangrijk dat de gemeenten ook worden uitgenodigd.

De voorzitter: De heer Keulen heeft het woord.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister, het is belangrijk dat u de draad opneemt. We hebben de contracten van 2011 en 2014, maar we vragen wel verduidelijking bij die berekeningen. Hoe komen zij nu aan die bedragen? Ik krijg de stellige indruk dat die vooral moeten dienen als opwarming zodat zij kunnen zeggen dat men hen niet zo zwaar op kosten kan jagen en dat zij er dus uittrekken. Hoe komen zij aan die berekeningen en wat is eigenlijk de onderbouwing daarvan?

Het contract is gesloten van het station van Hasselt naar het station van Maastricht, maar een tijdelijke oplossing met een eindhalte voor de brug en een verlenging richting station Maastricht binnen afzienbare tijd moet in het achterhoofd worden gehouden. Dit is een soort tussenoplossing om dit dossier gaande te houden en om ervoor te zorgen dat een belangrijk deel van ons regeerakkoord en van het Strategisch Actieplan Limburg in het Kwadraat (SALK) in de praktijk wordt gerealiseerd.

De voorzitter: De heer Danen heeft het woord.

De heer Johan Danen (Groen): Minister, dit is een dossier dat al meermaals in de plenaire vergadering is besproken en nog vaak zal terugkeren. U hebt de reputatie een kuitenbijter te zijn. Ik wil u oproepen om dat ook in dit dossier te zijn en niet af te laten. Eind november gaf u aan met Nederland te zullen overleggen. Dat overleg heeft plaatsgevonden. Wanneer zal het volgende plaatsvinden? Ik adviseer u hierin een proactieve houding aan te nemen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik heb de indruk dat de Nederlanders met uw voeten aan het rammelen zijn en erger nog, met die van de Vlaamse belastingbetaler. Zij zoeken een manier om er onderuit te geraken. Ik heb dan ook één kort verzoek voor u: ga in op hun wens en hun verzoek en stop na tien jaar met die lijdensweg van die sneltramlijn tussen Hasselt en Maastricht. In een ver verleden heeft uw eigen partij, de N-VA, ook gevraagd om daarmee te stoppen omdat die sneltramlijn nergens goed voor is. Stop dus met die lijdensweg en investeer het belastinggeld in de echte mobiliteitsproblemen van Limburg, in de noord-zuidverbinding en in de ontsluiting van het noorden van onze provincie.

Mevrouw Lies Jans (N-VA): We moeten goed beseffen dat dit een project is voor Vlaanderen met een investering van 217 miljoen euro. Dat is een gigantisch bedrag. Oorspronkelijk was het de bedoeling enkel een verbinding te maken tussen de universiteiten.

Uiteindelijk is beslist dat we van station tot station gaan. Uiteindelijk dreigt het erop uit te lopen dat we de winkelstraat van Hasselt gaan verbinden met de winkelstraat van Maastricht. Dat is iets wat absoluut niet mag gebeuren. Minister, u hebt gezegd dat de kosten en baten moeten worden onderzocht, ook als Nederland komt met gewijzigde alternatieve tracés. Dat is zeer belangrijk want in het verleden is al gebleken dat het tracé voor Spartacus licht negatief was. Als we nu de stations niet gaan verbinden, als er geen knooppunten zullen zijn, dan vrees ik dat die kosten en baten nog negatiever zullen zijn. Het is absoluut belangrijk dat dit goed wordt onderzocht en dat er dan terdege wordt opgetreden.

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp.a): Spartacus is alleszins een totaalproject dat heel Limburg het openbaarvervoeraanbod geeft waar het recht op heeft. Het wordt hoog tijd dat dat wordt gerealiseerd.

Naast Nederland is er ook nog altijd een probleem in Bilzen. Minister, ik denk dat u de nodige stappen moet zetten om uw partijgenote Frieda Brepoels te overtuigen om de nodige overeenkomsten te tekenen zodat alle problemen voor lijn 1 van de baan zijn. Misschien kan minister-president Bourgeois contact opnemen met de Nederlandse premier Rutte om dit dossier, dat toch wel een groot belang heeft, te bespreken en uit te klaren.

Daarnaast hopen we ten eerste dat de problemen met lijn 1 er niet voor zullen zorgen dat lijn 2 en lijn 3 vertraagd zullen worden. Uiteindelijk is het belangrijk dat zowel lijn 1, lijn 2 als lijn 3 gerealiseerd worden. Wat ons betreft mag dat sneller gebeuren. Als u er in Antwerpen een paar miljard euro naast mag zitten bij de Oosterweelverbinding, dan kan voor Limburg die paar honderd miljoen euro geen verschil maken. *(Applaus bij sp.a)*

Minister Ben Weyts: Wij hebben een duidelijk contract, een duidelijke overeenkomst, waarin een duidelijk tracé staat uitgewerkt van station Hasselt naar station Maastricht. Dat is zo klaar als een klontje. Dat wordt geduid in het contract als een van de toepisen, zelfs de eerste toepis wat de scope van het contract betreft. We moeten de zaken niet omdraaien. Wij moeten niet in de eerste plaats nerveus zijn want wij hebben een contract. Wij hebben een overeenkomst.

Er zijn er die die overeenkomst willen wijzigen, die daarvoor in december al zes maanden gevraagd hebben om een keuze te maken inzake het tracé en het budget dat ze daartegenover zullen plaatsen, en te zorgen voor een onderbouwing van het tracé en de keuzes die ze maken. Ik wil de rollen niet omdraaien. Wij hebben een contract. Zij willen dat blijkbaar wijzigen. Dan moeten zij zeggen, hoe, wat, tegen

welke prijs en tegen welke vergoeding ze dat willen. Ik denk dat wij stevig in onze schoenen staan. Ik wil de posities in dezen absoluut niet omdraaien.

Mevrouw An Christiaens (CD&V): Minister, dank u wel voor uw zeer duidelijke woorden. Het is essentieel dat Spartacuslijn 1 een onderdeel is van het hele Spartacusplan, het hele knooppuntenproject voor ontsluiting van en verbinding in Limburg. Het staat buiten kijf dat in de overeenkomst duidelijk is opgenomen dat de eindhalte station Maastricht is. Maar wij, de betrokken gemeenten en zeker ook heel Limburg, rekenen op u om samen met de Nederlanders tot een onderhandelde oplossing te komen, of die er nu gefaseerd, gemoduleerd of via een alternatieve route of eindtracé komt. U moet er alleszins voor zorgen dat u samen met de Nederlanders tot een onderhandelde oplossing komt om het einddoel te bereiken.

De heer Marino Keulen (Open Vld): Minister, ik denk dat u het gezag dat hoort bij uw functie, nu moet gebruiken. Ik zou hier niet afwachten. Collega Jans, het uitgangspunt is duidelijk: van station naar station en de busreiziger moet kunnen afstappen en de trein nemen in Maastricht richting Aken en richting Rijnland. Wat ik voorstel, is een tijdelijke oplossing om de Nederlanders uit hun kot te lokken en dan contractueel vast te leggen om binnen afzienbare tijd de verlenging te maken naar het treinstation van Maastricht.

We zijn nu elf jaar met dit tracé bezig. In Vlaanderen moeten grote infrastructuurprojecten minimaal twintig jaar duren en na tien jaar beginnen een aantal mensen altijd van positie te veranderen. Dat kost ons niet alleen een hoop tijd, geld en energie, maar het kost ons ook een pak politieke geloofwaardigheid! Dat kunnen we ons niet permitteren! We moeten niet passief blijven! We moeten de impasse doorbreken! Hier moet de minister, in dit geval Ben Weyts, zijn gezag gebruiken en de Nederlanders dwingen tot kleur bekennen en tot uitvoeren van de contracten die zijn gesloten in 2011 en in 2014! (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Annick De Ridder aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het akkoord betreffende de financiering en uitvoering in vijf onderdelen van de Oosterweelverbinding (Masterplan Antwerpen)

ACTUELE VRAAG van Wouter Vanbesien aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de nieuwe beslissing van de Vlaamse Regering betreffende de gefaseerde uitvoering van de Oosterweelverbinding

ACTUELE VRAAG van Jan Bertels aan Annemie Turtelboom, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Begroting, Financiën en Energie, over de budgettering van het Oosterweelproject

ACTUELE VRAAG van Anke Van dermeersch aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over het opdelen en opnemen in de eigen begroting van het Oosterweelproject en de nood aan snelle maatregelen om de filedruk op de Antwerpse ring te verminderen

De voorzitter: Mevrouw De Ridder heeft het woord.

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Voorzitter, ministers, collega's, ik zal niet de hele geschiedenis van Oosterweel oprakelen, enkel één jaartal: 1996. In dat jaar zijn er voor het eerst sporen terug te vinden van Oosterweel. De plannen om de ring rond Antwerpen rond te maken, doken toen voor het eerst op. De rest, collega's, is geschiedenis – voor alle politieke partijen trouwens.

Ik kijk graag naar de toekomst. Ik ben verheugd over de stappen die de Vlaamse Regering de laatste tijd zet. Stap na stap werkt ze molenstenen weg die rond het dossier Oosterweel hangen. De eerste stap was natuurlijk de doorbraak in de dading met Noriant. Daarna was er de beslissing om opnieuw te beginnen met de aanbesteding op Linkeroever. Er waren ook de beslissingen over het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP). En 'last but not least' waren er maandag de beslissingen die meteen een heel aantal hordes in het dossier nemen.

Ik som de beslissingen van maandag even kort voor u op. Men gaat naar vijf deelprojecten. Men gaat de projecten opnemen in de financiering, meer bepaald in de begroting, niet in een klassieke pps. Bovendien bevestigt men nogmaals dat de hoofdwerkzaamheden in 2017 echt van start moeten gaan. En heel belangrijk: men benadrukt het belang van de maatregelen rond leefbaarheid en men zegt daarbij meteen aan de stad Antwerpen dat ze de volledige steun krijgt om de 350 miljoen euro te investeren in leefbaarheidsmaatregelen, onder meer in overkappingsmaatregelen.

Mijn vraag aan u beiden, maar vooral aan minister Weyts, is of u meer duiding en uitleg kunt geven bij de doorbraak van maandag en bij de verdere concrete uitrol en uitvoering van de maatregelen.?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord.

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Ministers, beste collega's, ik geef u even een heel korte terugblik op het debat van vorige week over Uplace. Ik vat de stellingen van de drie meerderheidspartijen samen. De N-VA zei: "Leve Uplace!" CD&V zei: "Leve de dorps- en stadskernen!" En Open Vld zei: "Leve Mechelen!" *(Gelach. Applaus)*

Maar er was ook iets gemeenschappelijks in wat de drie meerderheidspartijen vorige week zeiden over Uplace. Ze zeiden dat er nog veel procedures doorlopen moeten worden, dat er nog veel inspraak zal worden georganiseerd en veel adviezen zullen worden gevraagd. Of Uplace er komt of niet, dat is nog niet zeker.

Deze week hebben we het over Oosterweel. Eigenlijk kunnen we daarover net hetzelfde zeggen: er lopen nog veel procedures onder meer inspraakprocedures, er moeten nog veel adviezen komen, er loopt nog een beroepsprocedure voor het GRUP, de project-MER moet er nog komen en ook voor de bouwaanvraag is nog een openbaar onderzoek nodig. We kunnen voor of tegen zijn, maar het enige dat we nu al met zekerheid kunnen zeggen, is dat we niet weten of het project er komt indien we de inspraak au sérieux willen nemen.

Wat zei deze Vlaamse Regering maandag? In 2017 start de bouw, het komt er zeker, de spade gaat in de grond. En dit jaar, in 2015, gaan er al kleine spades in de grond. Het gaat dan om de voorbereidende maatregelen voor 80 tot 100 miljoen euro. Dit klinkt dan wel heel onschuldig, maar het gaat over een bedrag voor tien volledige schoolgebouwen die met die kleine spades de grond in gaan voor een project dat er dus misschien nooit komt.

Minister Weyts, wanneer zal de Vlaamse Regering die halsstarrige houding, de fetisj van Oosterweel loslaten? Wanneer wordt respect voor de procedures getoond? Indien aan de geplande inspraak nog alle kansen wordt gegeven, kunt u niet nu al zeggen dat de bouw van Oosterweel sowieso zal plaatsvinden.

De voorzitter: De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp-a): Voorzitter, minister Turtelboom, maandag hebben ook wij kennis genomen van de aankondigingspolitiek van de Vlaamse Regering, en die doet mijn tenen toch wel een beetje krullen.

Het project is volgens mij gebouwd op maatschappelijk, juridisch en voornamelijk budgettair drijfzand en wel om drie redenen. Ten eerste, ik hoop dat u andere cijfers hebt gekregen van uw collega, maar wij horen en lezen vandaag dat een cijfer werd geciteerd met betrekking tot de maatschappelijke kosten- en batenanalyse dat maar liefst 4 miljard euro – 4 miljard euro! – verkeerd zat. Ik hoop dat u in de budgettaire ramingen andere cijfers gekregen hebt.

Ten tweede wordt er in heel het project budgettair niets uitgetrokken voor de snelle maatregelen die Antwerpen al langer vraagt. Er worden geen middelen uitgetrokken met betrekking tot de maatregelen die u, samen met uw collega, gemakkelijk kunt nemen om 8000 vrachtwagens weg te halen van de ring en ze te laten rijden via de Liefkenshoektunnel. Daarvoor wordt dus niets bepaald in het project, behalve dan blijkbaar in de batenanalyse, ook niets met betrekking tot een voorrangsregeling voor de A102 om vrachtwagens van de ring te halen.

En als klap op de vuurpijl, terwijl deze Vlaamse Regering aan elke lokale overheid in het kader van een duurzaam financieel beleid vraagt om elke investering te vertalen in een concreet investeringsproject in de meerjarenraming, hoor ik deze Vlaamse Regering zeggen voor dit grote investeringsproject in 2017: “On verra bien. We zullen wel zien. Of we nu 3,2 of 5,2 miljard euro moeten opnemen in de begroting, we zullen wel zien.”

Minister, kunt u aangeven welke concrete projecten er bestaan voor die vijf deelfases? Welke concrete bedragen zult u in welk jaar opnemen in de begroting? Een proactieve minister van Begroting zou daarover een antwoord moeten kunnen geven aan dit parlement.

De voorzitter: Mevrouw Van dermeersch heeft het woord.

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister, ook ik heb maandag, na het overleg dat u had in de stuurgroep rond het Oosterweeldossier met onder andere de Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel, de besturen van de haven van Antwerpen en het stadsbestuur van Antwerpen, vastgesteld dat deze Vlaamse Regering nogmaals – want het is al meerdere keren gebeurd – het geweer van schouders verandert en ditmaal blijkbaar ook het grote megalomane project van Oosterweel toch maar in de reguliere begroting zal opnemen. Onze partij heeft er trouwens al heel lang op aangedrongen dat dit de enige manier moet zijn om zo’n project te realiseren.

Het is een heel groot en duur project, dat heel zwaar zal wegen. Minister Turtelboom, mijn actuele vraag was eigenlijk niet aan u gericht, maar nu hier toch bent, richt ik ook het woord tot u. Het is een heel duur project. We zitten ondertussen al aan 3,2 miljard euro. We zijn vertrokken van 950 miljoen euro geschatte kosten vóór Noriant de aanbesteding de eerste keer binnenhaalde. De kosten blijven maar stijgen. Het wordt heel duur. Ik wil dus wel eens weten hoe dat uiteindelijk zal worden opgenomen in de reguliere begroting.

In het bijzonder heb ik vragen voor u, minister Weyts, bevoegd voor de mobiliteit. Zoals alle anderen heb ik ondertussen vernomen dat er niet alleen begrotingstechnische veranderingen zullen zijn, maar dat het project in vijf delen wordt opgedeeld en dat u van plan bent om dit jaar al spades in de grond te steken aan het Sportpaleis, ter hoogte van de IJzerlaan. In 2017 zou uiteindelijk dé spade in de grond moeten steken om het megaproject te realiseren.

Het geweer van schouder veranderen op begrotingstechnisch vlak is natuurlijk onder verplichting van de Europese Commissie. Die heeft gezegd dat de pps-structuren (publiek-private samenwerking) die u voor ogen had eigenlijk niet kunnen. De werken zouden dit jaar al worden gestart, met, zoals werd gezegd, kleine spades die dit jaar al in de grond gaan. In 2017 zou de grote spade dan in de grond gaan.

Minister Weyts, u zei dat het per dag vertraging 1 miljoen euro kost. Waarom wordt er dan niet vanaf dag 1 geprobeerd om die files nu, vandaag, morgen en overmorgen op te lossen?

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: We hebben het project inderdaad opgesplitst in vijf deelprojecten. Ten eerste kunnen we op die manier naar de goedkoopst mogelijke oplossing gaan omdat er dan nog concurrentie mogelijk is bij de aannemers. Ten tweede zullen de aanbestedingen op die manier sneller gebeuren. Ten derde hebben we de pps-constructie inderdaad verlaat op vraag van Europa, maar we hebben een bijkomend voordeel. Er zijn dermate lage interestvoeten dat het geen zin heeft om te hoge risicovoeten te betalen aan privépartners. We kunnen op dit moment de middelen beter zelf lenen.

De vijf projecten zijn het begin van de tunnel op Linkeroever geraamd op iets meer dan 400 miljoen euro, de Scheldetunnel geraamd op 449 miljoen euro, de Oosterweelknoop geraamd op 226 miljoen euro, de kanaaltunnels voor bijna 750 miljoen euro en het R1 viaduct Merksem voor 736 miljoen euro. Deze deelprojecten met concurrentie tussen aannemers, zijn de snelste en goedkoopste manier om het project te realiseren.

Op welke manier wordt het in de begroting ingeschreven? Dat gebeurt a rato van de uitvoering van de werken. U kent ongeveer het totaalbedrag en de werken zullen vijf tot zes jaar duren. Dat bedrag zal tijdens die periode in de begrotingen komen a rato van de uitvoering van de werken.

We zullen inderdaad ook een overleg opstarten met het federale niveau maar ook met Europa. Dit project kost uiteraard geld, maar door de gedifferentieerde tol brengt het ook geld op. Op die manier voldoen we, ook om een aantal andere redenen, aan de investeringsclausule. We voldoen aan één criterium niet – en daar ben ik blij om –, namelijk de negatieve economische groei. Om die redenen vragen we aan Europa enige mildheid voor een dergelijk belangrijk project dat geld kost, maar dat ook geld opbrengt via de gedifferentieerde tol en via het oplossen van het fileleed waardoor onze economie opnieuw zuurstof krijgt. Op die manier wordt de economie van West-Vlaanderen tot Limburg en nog veel verder, opnieuw vlot getrokken op het vlak van mobiliteit.

In het akkoord van maandag staat ook de overkapping van de ring. Zal daar een studie over gebeuren? Ook daar moet het budgettaire plaatje worden berekend, los van de leefbaarheid. Iedereen weet dat ik de overkapping voor 100 procent steun omdat het een belangrijke manier is om mobiliteit en leefbaarheid te combineren.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik ga eerst in op de alternatieven die worden aangedragen. Sommigen spreken van de quick wins als het gaat over de Liefkenshoektunnel en de zogenaamde bretellen, de A102 en R11bis. Om met dat laatste te beginnen: men zegt dat ik daar sneller in moet gaan. Ik kan dat niet. Er loopt een plan-MER. Mocht ik sneller gaan, dan zou dat automatisch leiden tot vernietiging omdat ik de wet overtreed. In het plan-MER worden elf tracés bestudeerd. We gaan trechteren.

Wat betreft de Liefkenshoektunnel heeft men mij in het begin gezegd dat ik eerst moest zorgen voor een scheiding van de binnenlandse en buitenlandse vrachtwagens. Schild en vriend, jij links en jij rechts. Dat is in een Europa van vrij verkeer van goederen en diensten onmogelijk. Vervolgens is me gezegd dat ik alle vrachtwagens moest omleiden. Er is bestudeerd wat dat zou opleveren.

Blijkt vooral dat een en ander naar de lokale wegen wordt verschoven. Het zorgt ervoor dat de vrachtwagens die er eigenlijk helemaal niet moeten zijn, een grotere omrijtijd hebben. Er zouden uiteindelijk nog meer vrachtwagens op de baan zijn die langer rijden en nog meer files veroorzaken. Vervolgens hebben we zelfs een proefproject gedaan door de Liefkenshoektunnel twee maanden tolvrij te maken. Daaruit bleek dat er een verschuiving komt van de congestie naar de Tijsmanstunnel. Dat lost structureel niets op.

Wat wel een structurele oplossing biedt, is een derde Scheldekruising. Dat is het Oosterweeltracé. We hebben daarvoor gekozen, net als de vorige regering met andere partners. De maatschappelijke opbrengst is ook groter dan die van andere tracés. Het klopt dat 14 miljard euro het bedrag is voor de naakte infrastructuur. Ik heb dat bedrag gebruikt op basis van een nota van BAM aan de regering. Als daarop de gedifferentieerde tol wordt toegepast, dan is dat inderdaad minder. Het is echter altijd meer dan de andere tracés. Het is altijd meer dan de moeite waard omdat dit tracé ervoor zorgt dat we snel kunnen gaan, dat er een draagvlak is en dat we zorgen voor de leefbaarheid voor de omwonenden.

En het is zo dat we daarom hebben gekozen om hiermee verder te gaan, net zoals de vorige Vlaamse Regering dat heeft beslist. We hebben besloten om molensteen na molensteen weg te nemen van dat project. Hier werd altijd gezegd dat ik nog blauw ben, nog maar pas begonnen. Dat is juist.

Heel dat Oosterweelproject hangt vol molenstenen. De eerste molensteen was Noriant en de juridische claim, de immense bedragen die we zouden moeten betalen. Wel, we hebben de molensteen gelicht. Er is een dading gesloten met Noriant.

Een tweede molensteen ging over de leefbaarheid. Men zei dat we het niet zouden kunnen realiseren, de overkapping. We hebben ook die molensteen laten verdwijnen. We zorgen dat die overkapping mogelijk wordt. En nu met de beslissing gaan we zelfs nog verder.

Een derde molensteen, na de dading met Noriant en de mogelijkheid tot overkapping, was de Europese financiering en de ESR-problematiek. Die zou het onmogelijk maken om het project te realiseren. Wel, nu hebben we ook die molensteen gelicht, zoals mevrouw Turtelboom net heeft toegelicht.

De ambitie is dat we in 2017 inderdaad een spade in de grond steken. In tussentijd gaan we voorbereidende werken doen. Ook daarop komt er kritiek. Men zegt dat we die voorbereidende werken niet mogen doen, als we niet zeker weten dat we effectief die Oosterweelverbinding gaan kunnen realiseren, want er lopen nog verschillende procedures. Als we telkens alles moeten staken wanneer iemand dreigt met een procedure, moeten we in Vlaanderen niets meer doen. Dan moet u thuis ook niets meer bouwen. Dan moeten we met z'n allen gewoon langs de kant blijven zitten.

Die voorbereidende werkzaamheden gaan over nutsleidingen, maar ook over de aanpak van stadskankers, over een verbetering van de stad. We gaan de IJzerlaanbrug afbreken en vervangen door een fietsbrug. Zijn we nu ook al tegen een fietsbrug? We gaan het kanaal openleggen, waardoor er water in de stad komt. Zijn we tegen water in de stad? Neen.

Die zaken realiseren we, we investeren erin. Dat hebben we beslist. We hebben de ambitie om die overkapping te realiseren. We gaan dat allemaal goed bestuderen, maar we gaan voor die overkapping, voor zowel het Oosterweeltracé als voor de rest van de ring.

Een ander punt is de inschakeling van bereikbaarheidsmanagers. De werken zullen wel wat hinder veroorzaken. We gaan kijken hoe we dat het best kunnen begeleiden. Dat gaan we allemaal doen.

Conclusie, dames en heren, plan-MER, project-MER, procedures, vergunningen, ESR: al wie woont, werkt of mensen werk geeft in en rond Antwerpen, zal het worst wezen. Zij willen een aanpak van die mobiliteitsknoop. Wij hebben nu een plan op tafel liggen waarmee we vooruit kunnen gaan en waarmee we zo snel mogelijk en met een breed draagvlak kunnen werken, rekening houdend met de leefbaarheid en de mogelijkheid tot overkapping. Ik zou zeggen: vooruit! *(Applaus bij de meerderheid)*

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Ik was al blij dat het niet was: vooruit met de geit. Dank u wel, ministers, voor uw antwoord, waar ik heel tevreden mee ben. Ik wil die boodschap ook aan de oppositiepartijen geven. Voor ons zijn zaken als GRUP, MER, plan-MER, project-MER en begroting enorm belangrijk, net als voor de technische voortgang van het dossier. Maar de Vlaming ligt er niet wakker van. Die krijgt daar een punthoofd van. Die stoort zich eraan dat hij als werkgever met een bedrijf op de rechteroever, geen mensen van de linkeroever meer durft aan te nemen. Die stoort zich eraan dat hij 76 uur per jaar stilstaat op de ring. Die wil vooruitgang.

Daarom zijn wij heel tevreden, dat zeg ik niet enkel als Vlaming, maar ook als Antwerpenaar, dat deze Vlaamse Regering werk maakt van die eerste spade in de grond, maar vooral van de combinatie van files wegwerken voor de mobiliteit, en het verbeteren van de leefbaarheid. Ik zou u als Antwerpenaar willen bedanken voor de 350 miljoen euro die wij kunnen inzetten op een goede manier, voor draagvlak. Kunt u nog de timing geven voor de werken die al starten in 2015?

De voorzitter: De heer Vanbesien heeft het woord. Hij zal het ongetwijfeld met u eens zijn. *(Gelach)*

De heer Wouter Vanbesien (Groen): Het antwoord is bijzonder bizar: het is niet omdat iemand dreigt met een procedureslag, dat u alles zult stilleggen. Sorry, maar dat project-MER en die bouwvergunning zijn geen dreigementen met een procedureslag, maar wettelijk verankerde procedures die de bedoeling hebben om de Antwerpenaren en iedereen in Vlaanderen inspraak te geven. U zegt dat u ambitie hebt, en natuurlijk is dat goed. Maar uw ambitie moet erin bestaan dat u samen met de Antwerpenaren een project uitwerkt dat goed is voor Antwerpen.

Ik wil iets vragen over de intendant, de overkapping en de stuurgroep. De cruciale vraag is een ja-neenvraag, en ik hoop dat u duidelijk zult antwoorden. Het gaat over de vraag of het Antwerpen iets zal opleveren, dan wel of het om windowdressing gaat. Als blijkt uit de studies dat een ander tracé of een gewijzigd, bijgestuurd tracé er kan voor zorgen dat een volledige of echte overkapping mogelijk is, houdt u dan vast aan de fetisj van het Oosterweeltracé?

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, u hebt de ambitie om de mobiliteitsknoop in Antwerpen te ontwarren. Maar het blijft ons verbazen dat maatregelen die op korte termijn de luchtkwaliteit en de files op de ring kunnen verminderen niet zijn opgenomen in het plan, voorafgaand aan een derde Scheldekruising en de overkapping. Ik heb nog een vraag. De budgettaire oefening vereist correcte cijfers: bedragen communiceren waar een verschil van 4 miljard euro opzit, kan niet. U had het over de huidige leencapaciteit en de lage interesten. Waarom geldt dat dan ook niet voor broodnodige investeringen in Welzijn en Onderwijs? Gisteren nog is in de commissie Welzijn gediscussieerd over de schrijnende – volgens de minister: “precaire” – noden waaraan het Vlaams Infrastructuurfonds

voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) moet tegemoetkomen. Waarom gaat die redenering dan ook daar niet op?

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister Turtelboom, ik kan het voorspellen: u zult niet de investeringsclausule kunnen respecteren, met alle desastreuze gevolgen van dien. Uw begroting zal niet in evenwicht zijn. Minister Weyts, Antwerpenaren zijn Oosterweelmoe en filemoe. We vragen ons af wanneer die files worden weggewerkt. Een van de vragen is deze: kan het transitverkeer van de Antwerpse ring worden afgehaald? Elke dag kosten de files ons 1 miljoen euro. Iemand die van Gent naar Breda rijdt, heeft niets te zoeken in Antwerpen. We moeten ervoor zorgen dat de Liefkenshoektunnel meer wordt gebruikt dan vandaag het geval is. Een van de oplossingen bestaat erin het transitverkeer van vrachtwagens om te leiden naar de Liefkenshoektunnel, wat bovendien ongeveer 40 miljoen aan tolgelden zal opleveren. Zo kunt u het fileleed op de ring verminderen én er budgettair beter van worden.

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort (CD&V): Ik heb een korte vraag over de overkapping van de ring. Wordt er contact opgenomen met Ringland, toch een belangrijk burgerinitiatief? Ringland heeft veel middelen opgehaald om ter zake een studie te laten uitvoeren. Ik zou niet graag hebben dat we straks, nadat we zelf een studie hebben besteld, in een eindeloze discussie verzanden. Wordt met Ringland overlegd?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

De heer Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, ministers, collega's, er is gesproken over Oosterweelmoeheid. Als we naar aanleiding van een discussie over Oosterweel al onze mobiliteitsoplossingen en -scenario's op tafel gooien, dan loert Oosterweelmoeheid inderdaad om de hoek. Mijn vraag gaat over het nieuwe gegeven dat u, als minister van Mobiliteit, bereid bent om met open vizier en enig voluntarisme het overkappingsscenario grondig te bestuderen. Hoe zit het met de studie? Wat is de timing?

Minister Annemie Turtelboom: Voorzitter, collega's, ik heb u de cijfers gegeven zoals we ze vandaag kennen. Ze worden ingeschreven in de begroting naarmate de werken worden uitgevoerd. De studie over de budgettaire impact van een volledige overkapping van de ring moet nog gebeuren en zal tijdens deze legislatuur geen impact meer hebben.

Het is wel belangrijk om aan Europa te zeggen dat dit project geld kost, maar dat het door de gedifferentieerde tol ook geld opbrengt. Dat is een ander verhaal om mee naar Europa te stappen en enige mildheid te vragen. Niemand wil een optie zonder een oplossing voor de mobiliteit rond Antwerpen. Dat betekent dat je altijd zult moeten investeren. Of het in dit tracé is of in een ander, het zal altijd geld kosten, het zal altijd een impact hebben.

Mevrouw Van dermeersch, als u zegt dat het een impact zal hebben en dat we het dus niet mogen doen, dan laat u de Vlaamse economie en iedereen die in de file rond Antwerpen staat stikken, en dan geeft u geen oplossing aan de mobiliteit en zeker niet aan de leefbaarheid.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Van dermeersch, inzake het alternatief voor de Liefkenshoektunnel, daar ben ik mee begonnen. Ik heb de verschillende scenario's uitvoerig beschreven als het ging over het scheiden van het binnen- en buitenlands vrachtverkeer en ook het volledig omleiden van alle vrachtverkeer. Dat is allemaal bestudeerd. Het zorgt ervoor dat je de congestie en het fileprobleem ergens anders legt. Het proefproject wees uit, zelfs als je de

Liefkenshoektunnel tolvrij maakt, dat je het knooppunt verlegt naar de Tijsmanstunnel. Dat is dus geen structurele oplossing.

Inzake de overkapping hebben we inderdaad beslist om een intendant, een projectregisseur aan te duiden die zal zorgen voor betrokkenheid, voor een stuurgroep, een klankbordgroep zodat we breed gedragen worden, zodat we zo weinig mogelijk discussie hebben, zodat we de mensen maximaal kunnen betrekken.

Mijnheer Vanbesien, als u een huis bouwt en u kunt al met de voorbereidende werken beginnen, dan noteer ik dat u dat niet gaat doen. U wacht op een bouwvergunning zonder voorbereidende werken te beginnen. Zo werken wij niet. Wij willen vooruitgaan en het moet snel gaan, ook met de mobiliteit. Ik begrijp goed dat men vraagt of we 2017 wel zullen halen.

Wie weet zal men inderdaad juridische procedures voeren, want we lijden in Vlaanderen aan reglementitis, maar ook aan proceduritis. Misschien worden er stokken in de wielen gestoken. Wie weet? Ik zal ten minste recht in de spiegel kunnen kijken. Ik zal kunnen zeggen: ik heb alles gedaan om die Antwerpse mobiliteitsknoop, die zo verstikkend is voor iedereen binnen en buiten Antwerpen, zo snel mogelijk aan te pakken. Dat zal ik dan kunnen zeggen. 2017 is onze ambitie. We mogen toch nog ergens op mikken, mag ik hopen, zodat we eindelijk vooruit kunnen gaan. Hiervoor is er een draagvlak. We willen vooruit. *(Applaus bij de N-VA)*

Mevrouw Annick De Ridder (N-VA): Ik doe een oproep aan iedereen. Stop met de bevolking wijs te maken dat mobiliteit en leefbaarheid niet kunnen worden verzoend, want dat kan wel. Het is ook exact wat de Vlaamse Regering doet. Ik was heel blij toen ik vorige maandag de eerste reactie van Ringland las: kritisch maar gematigd positief. Ik roep iedereen op mee te werken aan die plannen en samen te zien dat het kan, dat we die files kunnen wegwerken, dat we tegelijk kunnen werken aan de leefbaarheid. Dat is niet alleen belangrijk voor de stad Antwerpen of de Vlaamse Regering, maar ten eerste ook voor de Antwerpenaar die dit uitdrukkelijk heeft gevraagd. Daar maken we nu werk van en daarvoor wil ik u danken, minister. *(Applaus bij de N-VA)*

De heer Wouter Vanbesien (Groen): De strategie van de Vlaamse Regering over Oosterweel is al vijftien jaar dezelfde en dat is: wij hebben een tracé en we willen dat kost wat kost realiseren. Daar is veel protest tegen in Antwerpen, en terecht, omdat het een nieuwe autostrade is door de stad die op bepaalde plaatsen 125 meter breed is, die op 60 meter van een deur passeert. Hoe je dat ook probeert te remediëren, het zal nooit een goed project worden. Met een rot ei kun je nooit een lekkere omelet bakken. Dat gaat gewoon niet.

Minister, u zegt: ja, maar ik zal het tenminste geprobeerd hebben en dan zal ik in de spiegel kunnen kijken.

Het kan goed zijn, en ik gun het u, dat u graag in de spiegel kijkt, maar u moet in de ogen van de Antwerpenaren durven te kijken. Vandaar mijn oproep: verander van strategie. Het zal veel effectiever zijn. We zullen veel sneller eindelijk iets kunnen realiseren – en dat wil iedereen – en het zal veel effectiever zijn om naar een strategie te gaan van openheid en van respect voor procedures. Dat is mijn oproep. *(Applaus bij Groen)*

De heer Jan Bertels (sp.a): Minister, ambitie: ja. Mobiliteitsknoop ontwarren: ja, maar liefst met correcte cijfers om het debat juist te voeren. Voor ons is het heel duidelijk: derde Scheldekruising, ja, in overleg met alle stakeholders en alle belanghebbenden. Maar neem ook al sneller maatregelen die de luchtkwaliteit voor de Antwerpenaar kunnen verbeteren, die de files nu al kunnen wegwerken.

Mevrouw Turtelboom, ik hoop dat u dezelfde mildheid zult tentoonspreiden voor broodnodige investeringen in andere domeinen dan beton, namelijk in zorg en onderwijs. (*Applaus bij sp.a en Groen*)

Mevrouw Anke Van dermeersch (Vlaams Belang): Minister, u kondigde maandag aan dat u begint te graven. U hebt nog geen bouwvergunning voor een duur huis, maar u begint al wel het terras en de oprit aan te leggen. Ik vind het zeer overmoedig, zelfs een tikkeltje arrogant. Ik denk dat u daadkracht verwacht met een goed mobiliteitsbeleid. Dat is niet hetzelfde. U toont daadkracht maar dat is geen goed mobiliteitsbeleid. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Robrecht Bothuyne aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de impact van het nieuwe sociaal akkoord betreffende het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) op de werking van de VDAB

ACTUELE VRAAG van Emmily Talpe aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over het akkoord van de sociale partners rond het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage (SWT) en de gevolgen ervan voor de VDAB

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de positie van de 55-plussers op de arbeidsmarkt is een bijzonder hot item en niet onterecht. 26 procent van de werkzoekenden in Vlaanderen is ouder dan 55 jaar. De werkzaamheidsgraad van de 50-plussers ligt op 57 procent, die van de 55-plussers op 43 procent. Er is dus nog altijd heel wat werk aan de winkel.

Recent waren er op federaal niveau de onderhandelingen van de Groep van Tien. Er is een akkoord bereikt over grosso modo een kleine verschuiving van de actieve beschikbaarheid naar de passieve beschikbaarheid van een groep SWT'ers (stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage), de vroegere bruggepensioneerden. Wil dat zeggen dat die passieve beschikbaarheid resulteert in een passief arbeidsmarktbeleid ten aanzien van deze mensen? Helemaal niet volgens ons. Er blijft een zeer grote verantwoordelijkheid voor de VDAB en voor Vlaanderen om aan elke 50-plusser die werkzoekend is, ook de SWT'ers (stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage), een aanbod van begeleiding te doen en van eventueel een opleiding en een passende dienstbetrekking. Uiteindelijk zijn ook deze mensen nog steeds verplicht om in te gaan op een passende job die hen door de VDAB wordt aangeboden.

Er is meer. Vorige week stond in De Standaard een open brief van Ingrid V., een oudere werkzoekende die zich in de steek gelaten voelde door de VDAB. Ik denk dat wij ervoor moeten zorgen dat elke 55-plusser die werkzoekend is, de begeleiding en opleiding krijgt waar hij of zij recht op heeft.

Minister, u hebt inspanningen gedaan. 'Samen op de bres voor 50+' was een heel belangrijke stap. De doelgroepkorting voor 55-plussers die ervoor zouden zorgen dat werkgevers deze groep zouden kunnen aanwerven, zijn een andere belangrijke stap. Maar er is ongetwijfeld nog meer nodig. Open brieven zoals die van Ingrid V. moeten we vermijden. Het is een schandvlek op het uiteindelijk mooie blazoen van de VDAB.

Minister, hoe zult u ervoor zorgen dat elke 55-plusser die werkzoekend is, de nodige begeleiding en opleiding krijgt, rekening houdend met het akkoord van de Groep van Tien?

De voorzitter: Mevrouw Talpe heeft het woord.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, wie op 31 december nog geen 60 jaar was en dus onder het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag viel, moet voortaan tot 65 jaar actief solliciteren. Dat geldt overigens voor alle oudere werkzoekenden die 'nieuw' werkloos worden. Dit veroorzaakte heel wat ongerustheid. De bedrijven vrezen dat ze geen herstructurering meer kunnen doorvoeren en de vakbonden wezen erop dat de werknemers misschien niet meer in het stelsel willen stappen omdat ze moeten blijven solliciteren.

Zoals daarnet al is aangehaald, hebben de sociale partners een akkoord bereikt. Ze stellen een versoepeling voor. De Federale Regering zal uiteraard over deze materie beslissen. Ik zou echter twee elementen onder de aandacht willen brengen die zich op het niveau van de Vlaamse overheid situeren.

Het activeringsbeleid en maatwerkgericht beleid van de VDAB ten aanzien van de oudere werklozen is daarnet al aangehaald. Ik verwijs even naar het pleidooi dat ik vorige week heb gehouden. Er moet meer maatwerk komen voor de hooggeschoolden en in het bijzonder voor de oudere hooggeschoolden.

Daarnaast is er nog de uitspraak die de heer Van Eetvelt vandaag op Radio 1 heeft gedaan. Volgens hem beschikt de VDAB niet over voldoende capaciteit om al die mensen tot de leeftijd van 65 jaar op hun beschikbaarheid te controleren. We weten dat de VDAB meer moet doen met minder middelen, maar deze uitspraak verontrust me toch enigszins, onder meer omdat de heer Van Eetvelt lid is van de raad van bestuur van de VDAB.

Minister, de Federale Regering zal de beslissing uiteraard nemen. De beslissing zal echter een belangrijke impact op het activeringsbeleid van de VDAB ten aanzien van oudere werkzoekenden hebben. Ik zou u dan ook graag een paar concrete vragen stellen. Is de VDAB erop voorzien een actief en maatwerkgericht beleid ten aanzien van de oudere werkzoekenden te voeren? Omvat dit ook het actief zoeken naar een passende vacature?

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Voorzitter, eerst en vooral wil ik opmerken dat ik uiteraard zeer goed beseft dat we met betrekking tot de 50-plussers nog veel werk moeten leveren. Dat is vijf jaar geleden al begonnen. We hebben de groep tussen 55 en 59 jaar oud heel duidelijk in het doelgroepenbeleid opgenomen. Dit geldt zowel voor aanwervingen als voor retenties. De sociale partners moeten hierover nog een uitspraak doen, maar ik blijf in elk geval op basis van deze filosofie werken.

Het competentie- en loopbaanbeleid heeft tot doel de mensen op de juiste stoel te krijgen. Op die manier willen we ervoor zorgen dat de mensen met veel zin en al fluitend naar hun werk gaan.

Mevrouw Talpe, u hebt vorige week al verwezen naar een brief die in een of andere krant is verschenen. Aangezien ik maar over vier minuten beschik, zal ik daar nu niet opnieuw op ingaan. Ik wil ingaan op een aantal nieuwe elementen die vandaag aan bod moeten komen.

Mijnheer Bothuyne, elke werkzoekende krijgt momenteel een begeleiding op maat. Dit geldt ook voor de meer ervaren werkzoekenden, wat beter klinkt dan de oudere werkzoekenden.

Wat de vacatures betreft, maak ik een onderscheid tussen werkzoekenden tot 55 jaar oud en werkzoekenden ouder dan 55 jaar. Tot de leeftijd van 55 jaar

gebeurt er een automatische matching van de vacatures. Voor mensen ouder dan 55 jaar wordt dit een gevalideerde matching. Dit betekent dat we iets selectiever zijn. Iemand kijkt nog eens na of een vacature wel geschikt is voor mensen ouder dan 55 jaar. Daarnaast wordt het klassieke aanbod aan opleidingen en stages natuurlijk ook aan alle werkzoekende 50-plussers aangeboden.

De heer Van Eetvelt zou hebben verklaard dat de VDAB niet over de nodige capaciteit beschikt. Ik wil echter naar het Vlaams regeerakkoord verwijzen. In 2009 moesten mensen tot de leeftijd van 52 jaar actief blijven. Daarna moesten ze wel actief zijn, maar zorgde de VDAB echter niet voor een automatische activering. Tijdens de vorige legislatuur hebben we die leeftijd tot 60 jaar opgetrokken. In het Vlaams regeerakkoord staat dat we een stap verder zullen zetten en hier 65 jaar van zullen maken. Het is de bedoeling die stap te zetten. Ik heb de beslissing van de Groep van Tien echter nog niet gekregen. Ik wil evenmin op de mogelijke beslissingen van de Federale Regering vooruitlopen.

Als ik het goed heb begrepen, kan de VDAB zorgen voor de vacatures die ten aanzien van die nieuwe groep zouden moeten geleverd. Het komt erop neer dat de VDAB iedereen screent die in aanmerking komt om blijvend te worden geactiveerd. Hieruit moet blijken wat de persoon kent en kan. Vervolgens kunnen voor die persoon vacatures worden geleverd. De VDAB doet dit ook voor anderen. Dit kan automatisch ook voor deze personen gebeuren. De VDAB moet dan controleren of de werkzoekende de stap heeft gezet. Ik ga ervan uit dat de VDAB dit werk, indien dit nodig zou zijn, op zich zou kunnen nemen. Ik wil echter niet op een effectieve goedkeuring vooruitlopen.

Alles bij elkaar genomen, vormt dit voor mij al vijf jaar een prioriteit. Als we kijken naar het aantal 50-plussers die momenteel actief zijn, blijkt dat aantal, indien we dezelfde statistieken gebruiken, veel hoger te liggen dan vijf of zes jaar geleden.

Ik denk dus dat we op de juiste weg zijn, maar het werk is niet af en moet worden voortgezet. Als het akkoord een implicatie zou hebben, zullen we dat opnemen binnen de VDAB. En als het moet, zullen we dan zien waar andere taken eventueel iets minder belangrijk worden.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik ben blij dat u aangeeft dat de VDAB er klaar voor is om elke ervaren werkzoekende die begeleiding en opleiding te geven en ook die passende job aan te bieden waar zij of hij recht op heeft. Dat is een zeer grote uitdaging. Uiteindelijk maakt het geen verschil of het dan gaat over passieve of actieve beschikbaarheid die van SWT'ers vereist wordt. Ook in het kader van passieve beschikbaarheid heeft de VDAB alle middelen om die mensen te begeleiden, op te leiden en een passende job aan te bieden.

Dankzij de zesde staatshervorming heeft de VDAB nu ook een stok achter de deur: een eventuele sanctie als men niet op zo'n passende dienstbetrekking ingaat. Ik ben blij met uw voluntaristische ingesteldheid om elke oudere werkzoekende begeleiding op maat aan te bieden.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Minister, bedankt voor uw antwoord. Ik ondersteun zeker dat er meer maatwerk moet zijn en dat daarop wordt ingezet. Vandaag weten we inderdaad nog niet wat er uiteindelijk beslist zal worden op federaal niveau. In ieder geval zal de VDAB actie moeten ondernemen. We zullen dat dan ook bekijken.

Ik heb nog een bijkomende vraag. De sociale partners zitten ook in de raad van bestuur van de VDAB. Als de sociale partners op federaal niveau een akkoord afsluiten waarbij de groep van te activeren personen groter of kleiner wordt,

heeft dat uiteraard een impact op de VDAB. Kreeg u vanuit de raad van bestuur van de VDAB signalen dat ze die activering niet haalbaar of wenselijk vonden?

De voorzitter: Mevrouw Van Eetvelde heeft het woord.

Mevrouw Miranda Van Eetvelde (N-VA): Voorzitter, dit is min of meer de discussie die we vorige week gevoerd hebben. Ik wil ten aanzien van de collega's nog eens benadrukken dat de vijftigplussers kunnen rekenen op de begeleiding die hen toekomt. Dat kan nu al. Als zij nood hebben aan extra coaching, zal de VDAB daar zeker en vast op ingaan.

Volgens het sociaal akkoord zal er geen enkele SWT'er nog actief op zoek moeten gaan naar een job. Dat vind ik nogal vrijblijvend. Ik wil dan ook het Vlaamse regeerakkoord nog eens onder de aandacht brengen, waarin we heel zwaar inzetten op het versterken van het activeringsbeleid en op het maatwerk en de competentiegerichte matching. Ook het activeren van werkzoekenden breiden we uit tot de leeftijd van 65, weliswaar via de geleidelijkheid. Ik wil tot slot ook het doelgroepenbeleid nog onder de aandacht brengen, waarbij we heel veel inzetten op de 55-plussers. We doen op dat vlak dus wel een en ander.

Ik wil tot slot nog opmerken dat zo'n akkoord bijzonder demotiverend moet werken voor de mensen van de VDAB. Zij zullen mensen enkel nog vrijblijvend moeten opbellen voor een job, terwijl ze er ook altijd maar meer taken bij krijgen.

De voorzitter: Mevrouw Kherbache heeft het woord.

Mevrouw Yasmine Kherbache (sp-a): Minister, u zegt dat elke werkzoekende, ook elke werkzoekende 50-plusser, kan rekenen op een aanbod vanuit de VDAB, maar dat is een standaardaanbod. Ik zou willen weten welke jobs men concreet aanbiedt. Want men kan het langer werken wel nastreven, maar wat de 50-plussers vandaag als probleem ervaren, is dat zij geen jobs aangeboden krijgen. Bovendien zijn zij ook vaak het slachtoffer van discriminatie op de arbeidsmarkt. Er is op dat vlak heel weinig monitoring.

We kunnen de mond vol hebben van een passend aanbod, maar wordt dat wel concreet en op maat van de werkzoekende gemonitord? Wat wordt effectief aangeboden aan de mensen?

Minister Philippe Muyters: Mevrouw Kherbache, ik vind dat een rare vraag. Ik begrijp wat u wilt zeggen, maar ik kan natuurlijk niet zeggen hoeveel jobs elke vijftigplusser aangeboden krijgt. Dat gebeurt bij iedereen op maat van de competenties en de talenten. Ondertussen gaan we onder meer ook feedback van de werkgevers vragen wanneer iemand niet is aangeworven. Dat kan een belangrijk signaal zijn, niet alleen op het vlak van betere begeleiding van de meer ervaren werkzoekenden, maar ook op het vlak van sensibilisering van een bedrijf. Dat blijft een zeer belangrijk instrument.

We blijven erop inzetten, met steunmaatregelen en samen met de vakbonden en de diversiteitsmanagers, ook bij de werkgeversorganisaties. Die sensibilisering, opvolging en ondersteuning met betrekking tot wat een werkzoekende echt nodig heeft, is er zeker en vast.

Mevrouw Van Eetvelde, het is heel duidelijk dat we die instrumenten inzetten voor die groep. We zitten daar op de juiste weg, en we moeten daarop ook voortgaan. Of de VDAB en de sociale partners mij een signaal hebben gegeven? Neen. Mochten zij dat hebben gedaan, dan hadden zij zich beter gericht tot de Groep van Tien aangezien zij, buiten één uitzondering, tot dezelfde families behoren. Ik ga ervan uit dat zij in de Groep van Tien daarover met kennis van zaken suggesties hebben gegeven, maar ik heb daarvan geen signalen gekregen.

Laat ons daarin duidelijk zijn, ik heb in het verleden stappen van 52 tot 60 gezet, en dan gaat het over de nieuwe instroom van werkzoekenden die begeleid zullen worden en aan wie het hele instrumentarium ter beschikking wordt gesteld op maat van die werklozen.

Mevrouw Kherbache, laten we zoveel mogelijk jobs creëren. Dan zullen we steeds meer 50-plussers aan het werk moeten zetten. Er zijn vandaag al veel meer procenten 50-plussers aan het werk dan in het verleden.

In elk geval, mochten er zich in de toekomst problemen voordoen, dat is het een kwestie van prioriteiten stellen. Dan zal ik, samen met de raad van bestuur van de VDAB en met de gedelegeerd bestuurder bekijken op welke manier we dat kunnen opvangen. Maar ik heb dat signaal niet gekregen. Ik heb er het volste vertrouwen in, de VDAB is niet voor niets het overheidsbedrijf van het jaar.

De heer Robrecht Bothuyne (CD&V): Het overheidsbedrijf. *(Opmerkingen van minister Philippe Muyters)*

De VDAB is een performante organisatie. Mevrouw Van Eetvelde, daarom moet de VDAB absoluut niet bang zijn voor de inderdaad grote verantwoordelijkheid die bij hen wordt gelegd. Het federale akkoord van de Groep van Tien zorgt er niet voor dat de VDAB wordt gedemotiveerd. Integendeel, de VDAB wordt geresponsabiliseerd om ervoor te zorgen dat er een aanbod is van een passende job voor elke werkzoekende, elke ervaren werkzoekende, inclusief alle SWT'ers die zagezegd passief beschikbaar moeten zijn. Die uitdaging is er en blijft, en is vandaag groter dan ooit.

Mevrouw Emmily Talpe (Open Vld): Minister, ik wil toch even benadrukken dat het brugpensioen, zoals dat vroeger heette, geen pensioen is maar een werkloosheidsuitkering. We moeten ook realistisch zijn en vaststellen dat we met z'n allen langer zullen moeten werken als we onze sociale welvaart willen behouden. Ook een activering van deze groep moet onze basisinstek zijn, uiteraard met het nodige respect voor overgangs- en uitzonderingsmaatregelen. We mogen van de andere kant ook niet vergeten dat er oudere werkzoekenden zijn die zich echt wel graag opnieuw op de arbeidsmarkt willen inzetten. Daar moet de Vlaamse Regering hen aanmoedigen, en daar moeten we ook op de VDAB kunnen rekenen voor een maatgerichte begeleiding.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Rob Beenders aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over het dreigend grondwatertekort in Vlaanderen en het wegpompen van grote hoeveelheden mijnwater door de Limburgse Reconversiematschappij (LRM)

De voorzitter: De heer Beenders heeft het woord.

De heer Rob Beenders (sp·a): Minister, enkele weken geleden hebben we in de commissie een studie gekregen van het Rekenhof over het dreigend tekort aan grondwater. Als wij niets veranderen aan het huidige beleid en aan het huidige gebruik van het grondwater, zouden wij binnen enkele decennia problemen ondervinden, zelfs met tekorten en waterschaarste tot gevolg. U hebt daar onmiddellijk op gereageerd. U hebt gezegd dat u uw beleid wilt aanpassen, dat u die studie wilt bekijken en dat u wilt onderzoeken welke maatregelen u kunt nemen om ervoor te zorgen dat die waterschaarste er niet zal komen.

U hebt ook gezegd dat bepaalde regio's in Vlaanderen tekorten hebben, terwijl andere regio's overschotten hebben. Dat is nu net het voorstel dat ik wil doen.

Limburg kan u helpen met het dossier van het Rekenhof. In Limburg wordt er door de ontginningen al dertig jaar water weggepompt. Het gaat om kwaliteitsvol water, dat zelf, mits een kleine behandeling, in drinkwater kan worden omgezet. Jaarlijks gaat het om ongeveer 20 miljoen kubieke meter water. Dat is genoeg om ongeveer 500.000 gezinnen te bevoorraden per jaar. Dat is niet niks. Vandaag lozen we dat gewoon in het kanaal of in de Maas. Dat komt raar over, zeker wanneer we iedereen sensibiliseren om zuinig te zijn met water. Bovendien moeten we voor dat lozen nog betalen ook, want het kost de Limburgse Reconversie maatschappij (LRM) ongeveer 1 miljoen euro per jaar om dat water eeuwigdurend weg te pompen.

Nu het Rekenhof zijn conclusies heeft gepresenteerd, leek het ons een ideaal voorstel om samen met de actoren die betrokken zijn bij de recuperatie en het wegpompen van dit water, aan tafel te gaan zitten. Zo kunnen we ervoor zorgen dat we ten minste die 20 miljoen kubieke meter water die we nu jaarlijks wegpompen niet verder verspillen, maar inzetten om de dreigende waterschaarste tegen te gaan.

Bent u bereid een werkgroep op te richten om die wateroverschotten van Limburg mee in te zetten om de watertekorten die voor Vlaanderen dreigen mee op te lossen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega Beenders, het klopt dat wij in de commissie een uitgebreide discussie hebben gehad over het rapport van het Rekenhof. U zegt terecht dat er enorme regionale verschillen bestaan. Het klopt dat er in Limburg geen tekort is aan grondwater en het klopt ook dat al heel lang water wordt opgepompt in die mijnverzakkingsgebieden. Er doen zich ook grote seizoenschommelingen voor, want het oppompen gebeurt vooral in de winter.

Het klopt niet dat dat water alleen maar wordt weggepompt. U weet waarschijnlijk wel dat ongeveer 50 procent van het drinkwater in Limburg juist uit die mijnverzakkingslagen komt. Dat wordt daarvoor dus gebruikt.

De rest komt inderdaad in het kanaal terecht, daar hebt u gelijk. Daarover werd al heel veel onderzoek gedaan, ook in het verleden. De LRM had op een bepaald moment plannen om iets te doen met dat water. Dat voornemen is toen gestrand. Ook in de voorbije legislatuur hebben we De Watergroep nog extra gevraagd om na te gaan wat de mogelijkheden zijn. Er zijn een aantal beperkingen, namelijk de schommelingen die het moeilijk maken omdat de reserve vooral in de winter aanwezig is en ook het feit van de kwaliteit. In sommige van die lagen is de kwaliteit zeer goed, in andere is er toch wel wat contaminatie door het feit dat het uit die mijnlagen komt.

Uiteraard sta ik altijd open en wil ik ook positief omgaan met uw vraag om die zaak nog eens extra te bekijken en ook de verschillende actoren, LRM, De Watergroep, de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid (CIW), maar ook de scheepvaart, omdat dat water nu inderdaad in het kanaal gaat, te vragen dat nog eens allemaal te bekijken. Het is nog niet zolang geleden dat een studie werd uitgevoerd. Uiteraard zijn wij bereid, als er mogelijkheden zijn, dat water via pijpleidingen of dergelijke meer ergens anders naartoe te brengen om te kijken of die mogelijkheden er zijn. Ik wil daar positief op ingaan en ik hoop dat er nu wel mogelijkheden zijn. Waar in het verleden alle studies en alle mogelijkheden en pogingen een beetje zijn vastgelopen wil ik dat gerust opnieuw bekijken vanuit de positieve suggestie die u daarnet hebt geformuleerd.

De heer Rob Beenders (sp.a): Dank u wel, minister. We zullen daartoe zeker initiatieven nemen en u uitnodigen om een aantal van die installaties te komen

bekijken, want het zou ons technisch te ver leiden om te spreken over het aantal kubieke meter water dat gerecupereerd wordt en welk aantal niet. Maar vorig jaar is effectief wel 18 miljoen kubieke meter water gewoon weggestroomd en heeft De Watergroep zelf gezegd dat ze het oppervlaktewater of het grondwater niet nodig hebben en dat ze vooral werken met dieptewater. Dus vorig jaar is er helaas geen kubieke meter water gerecupereerd.

Ik denk dat we dit dossier met gezond verstand moeten bekijken en dat het gewoon absurd is dat we zoveel kubieke meter water laten wegstromen, terwijl we aan de andere kant spreken over tekorten. Dan krijg ik schrik, want wanneer we spreken over tekorten is het gevolg meestal dat de facturen stijgen. Ik denk dat we dat te allen tijde moeten vermijden in dit dossier. Er zijn wateroverschotten, laat ons daar rustig en gezond mee omgaan. Laat ons er vooral voor zorgen dat die aangekondigde watertekorten er niet zullen komen.

De voorzitter: De heer Nevens heeft het woord.

De heer Bart Nevens (N-VA): Collega Beenders verwees zonet naar het rapport van het Rekenhof over de waterschaarste in Vlaanderen dat we enkele weken geleden inderdaad in de commissie hebben behandeld. Ik had daarover ook een vraag om uitleg ingediend, die niet ontvankelijk werd verklaard.

Het idee is natuurlijk zinvol, maar anderzijds pompt de LRM dat water al jaren op en is het jammer dat de suggestie ons pas vandaag bereikt. Ik lees in de visie van de LRM: "voorsprong nemen door innovatie, creativiteit en duurzame projecten. De missie van de LRM draagt bij tot de ontwikkeling van een duurzame topregio." Ik zou dan toch verwachten dat de LRM na dertig jaar misschien wel al een duurzame creatieve oplossing had gevonden voor dat probleem. Maar vandaag komt dat naar boven en we moeten daar zeker iets mee doen, wetende dat er een probleem is, want niet alleen in Limburg, maar in heel Vlaanderen wordt er grondwater opgepompt.

Minister, in welke mate zouden die Limburgse grondwatervoorraden kunnen worden ontzien? Als dat debiet wordt opgepompt, kan dat worden ingezet opdat dat kostbare drinkwater niet verloren gaat?

Minister Joke Schauvliege: Voor alle duidelijkheid, ik heb gezegd dat we bereid zijn dat verder te onderzoeken.

Misschien toch nog een paar dingen. Dat water wordt opgepompt voor de veiligheid. Dat is absoluut nodig om ervoor te zorgen dat er geen problemen komen in een aantal gemeenten. Dat is dus noodzakelijk.

Het klopt niet dat dit nu pas naar boven komt. Dat wil ik toch wel nuanceren. Er is al heel veel onderzoek naar gebeurd, maar er zijn nog niet echt alternatieven of oplossingen gevonden. Het is echter wel zo – ik wil dat nog eens herhalen – dat nu al 50 procent van het drinkwaterverbruik in Limburg uit die lagen komt. Het is dus niet zo dat al dat water wordt weggepompt, hoewel het nog te veel is. Het gaat in het kanaal en dan heeft het misschien een andere toepassing.

Het is echter niet zo dat er niets qua drinkwater uit wordt gehaald. Als er echter ondertussen nieuwe inzichten zijn, als er toch andere toepassingen mogelijk zijn, dan moeten we dat zeker verder bekijken. Daarover ben ik het met u eens. Dan moeten we dat inderdaad opnieuw eens op tafel leggen binnen de CIW, en dat daar bekijken.

Het onderzoek dat recent van de vorige legislatuur was gedaan door De Watergroep. De vaststelling ervan was dat, in plaats van dat water via pijpleidingen verder af te voeren om het daar als drinkwater te gebruiken, het

beter is het via het kanaal in te pompen en het dan verder uit het kanaal te pompen en het daar te zuiveren. Dat is een afweging die gebeurt. Zoveel verschil maakt dat niet, maar je moet inderdaad ook altijd de kostprijs onder ogen zien en ervoor zorgen dat dit natuurlijk ook haalbaar, betaalbaar en aanvaardbaar is. Vanuit die overtuiging zullen we, op basis van uw vraag om dat toch nog eens te bekijken, dat dus doen en dat ook opnieuw voorleggen aan de CIW.

De heer Rob Beenders (sp.a): Ik denk dat we vandaag vooral de ecologische realiteit onder ogen moeten zien, vooral met de cijfers van het Rekenhof, en niet de economische realiteit, die er in het verleden dikwijls voor heeft gezorgd dat er geen schot in dit dossier kwam. Er werd gesteld dat er nooit iets is gebeurd. Dat is uiteraard niet waar. Men zoekt al dertig jaar naar oplossingen, maar dat botste steeds op economische cijfers. Vandaag moeten we voor de ecologische realiteit gaan en er vooral voor zorgen dat we niet iets verspillen dat toch wel zeer waardevol is. Water is dat: dat mag niemand ontkennen. *(Applaus bij sp.a)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Bastiaens aan Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel, over het gecoördineerde vrijwilligersbeleid

De voorzitter: Mevrouw Bastiaens heeft het woord.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Voorzitter, minister, geachte leden, deze week, de Week van de Vrijwilliger, zetten we die talrijke vrijwilligers terecht in de bloemetjes. In 2013 waren er ongeveer 900.000 Vlamingen die zich vrijwillig engageerden. Een bloemetje lijkt me dan ook op zijn plaats. Hun inzet in onze samenleving is van onschatbare waarde. De activiteiten die zij ontplooiën, maken Vlaanderen tot wat het elke dag is, hebben Vlaanderen gemaakt tot wat het vandaag is. Onze voorzitter heeft ook nog vandaag bekendgemaakt dat we die vrijwilligers dit jaar symbolisch zullen honoreren, met een erepenning. Dat is terecht, en een mooi initiatief, lijkt me. Het is echter ook zo dat het qua ondersteuning niet enkel bij een symbolisch bloemetje mag blijven. We moeten als beleidsmakers verder kijken. We moeten bekijken hoe we die vrijwilligers verder kunnen ondersteunen en faciliteren in dat engagement dat ze op zich nemen.

We weten eigenlijk allemaal dat de bescherming van de vrijwilligers te gefragmenteerd is. Dat is een van de problemen of vragen. Nog veel belangrijker, meen ik, is echter die toenemende bureaucratisering en de planlast die er wel is. Vrijwilligers zijn positief ingestelde mensen: anders namen ze dat engagement helemaal niet op zich. Als ze echter soms één vraag, één klacht hebben, dan is het wel dat ze willen worden verlost van die administratieve last.

Minister, vandaar mijn vraag aan u tijdens deze Week van de Vrijwilliger. Hoe denkt u te kunnen komen tot dat gecoördineerd vrijwilligersbeleid dat u ook hebt aangekondigd, net om die vrijwilligers beter te kunnen ondersteunen bij die belangrijke taak die ze elke dag op zich nemen?

De voorzitter: Minister Gatz heeft het woord.

Minister Sven Gatz: Mevrouw Bastiaens, ik dank u voor de vraag, die ik volledig kan onderschrijven. Het is inderdaad zo dat deze regering, net als vorige regeringen en wellicht ook de volgende, veel belang hecht aan de vrijwilligers in het algemeen. Zoals u echter zegt, het mag inderdaad wat concreter. Deze samenleving is inderdaad enigszins aan het evolueren, van een verzorgingsstaat in de zeer brede zin van het woord naar een actieve welvaartsstaat, en steeds meer naar een participatiesamenleving. Dat is breder dan alleen maar het onderwerp van vandaag, maar het maakt er ook wel deel van uit.

Dus geëngageerde mensen die zich inzetten in Vlaanderen hebben we zeker nodig, niet om professionele taken te outsourcen maar om het draagvlak te vergroten van wat we in Vlaanderen doen.

U vraagt hoe wij een gecoördineerd vrijwilligersbeleid kunnen uitwerken waar de mensen iets meer aan hebben dan enkel onze erkenning die op zich ook wel waardevol kan zijn. Als coördinerend minister wil ik samen met de andere ministers kijken hoe we op basis van drie assen vooruit kunnen gaan. De eerste is het statuut. Er zijn een aantal federale wetten en Vlaamse decreten die rechtstreeks of onrechtstreeks te maken hebben met het functioneren van vrijwilligers in onze samenleving. Daar zijn een aantal knelpunten en andere zaken die we in kaart zullen brengen. Tweede as is de informatie voor en over vrijwilligers. Die is veel beter dan vroeger maar is wellicht nog te versnipperd. Ten derde is er de regulitis waar bijvoorbeeld het steunpunt in de jeugdsector, De Ambrassade, een interessante eerste stap heeft gezet om te zien hoe we daaraan kunnen verhelpen.

Dat zijn de assen en de context. Daarover wil ik de komende weken en maanden met een aantal stakeholders, het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk, de Verenigde Verenigingen en een aantal steunpunten waar vrijwilligerswerk wat zwaarder doorweegt dan in het algemeen, rond de tafel gaan zitten. Bedoeling is dan om met een eerste voorstelnota naar de Vlaamse Regering te trekken en op basis daarvan de nodige stappen te zetten. Dat zal wellicht pas voor de tweede helft van het jaar zijn.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, u hebt terecht verwezen naar het statuut van de vrijwilliger. We moeten daar heel omzichtig mee omgaan omdat het veel pro's en contra's heeft. Ik ben het helemaal met u eens dat we ook oog moeten hebben voor de diversiteit van al die vrijwilligers. Om te kunnen komen tot een gecoördineerd vrijwilligersbeleid is het overleg met de stakeholders van heel groot belang. Een gecoördineerd beleid is belangrijk, maar met de nodige aandacht voor die diversiteit en voor de verschillende noden in die sectoren.

De voorzitter: De heer Bajart heeft het woord.

De heer Lionel Bajart (Open Vld): Minister, vrijwilligerswerk gebeurt in diverse domeinen. Zo is vrijwilligerswerk in welzijn volledig anders dan in sport. Bijgevolg is het belangrijk dat een algemeen vrijwilligersbeleid een bepaalde graad van flexibiliteit bevat en behoudt die uiteraard rekening houdt met die verschillende deelsectoren. Minister, zult u het nodige belang hechten aan de differentiatie binnen het vrijwilligerswerk?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, het is goed dat u dit effectief in een nota wilt gieten en naar de Vlaamse Regering wilt brengen. Ik wil me engageren voor zover de collega's in de commissie dit onderwerp in de commissie willen bespreken. Ik ben ook blij te horen dat het Vlaams Steunpunt Vrijwilligerswerk daarbij wordt betrokken. Dat was tot voor kort niet het geval. Ik zou ook willen vragen dat dit niet alleen uitmondt in mooie aanbevelingen, maar ook in daden, en dat er niet alleen nieuwe zaken worden opgelegd, maar ook een screening wordt gemaakt van allerlei Vlaamse en federale regels die het vrijwilligerswerk in Vlaanderen net bemoeilijken in plaats van bevorderen, want die zijn ook talrijk.

De voorzitter: De heer Meremans heeft het woord.

De heer Marius Meremans (N-VA): Ik sluit me aan bij de vorige spreker. Deze Vlaamse Regering wil daar werk van maken, dat staat duidelijk in het

regeerakkoord. Minister, we kijken uit naar het najaar wanneer u die nota zult presenteren. We willen allemaal de versnippering tegengaan, maar daarbij mogen we ook de link met het lokale niveau niet vergeten, want daar worden vrijwilligers het eerst mee geconfronteerd. Het zal dan ook een stimulans moeten zijn om het lokale bestuur daarbij te betrekken opdat zij daar het nodige voor doen.

Minister Sven Gatz: Ik ga graag in op de uitgestoken handen en suggesties. Het is niet omdat wij het vandaag over alles eens zijn dat het een gemakkelijke klus zal worden. Er zijn twee harde kernen in dit debat. Ten eerste is er de differentiatie tussen het aantal soorten vrijwilligers: de vrijwillige vrijwilligers aan de basis en een aantal semi-vergoede vrijwilligers en anderen die heel dicht aanleunen bij het werk van een professionele organisatie. Ik maak die tweedeling, maar we zouden wellicht nog andere indelingen kunnen maken. Dat wordt nog een moeilijke.

Dan is er het andere deel, waar de heer Caron terecht op heeft gewezen. Wij maken allemaal graag regels, en ministers misschien nog liever dan parlementsleden, maar ze afschaffen, is andere koek. We zullen kijken hoe we door het oerwoud heen kunnen hakken. Ik ben wel blij, dat wil ik nogmaals benadrukken, dat de brochure 'Regulitis' van De Ambrassade daar een aantal concrete stappen in geeft.

Die twee zaken gaan we doen. Ik hoop dat we, op het ogenblik dat we concrete stappen zetten, nog altijd even veel steun kunnen genieten in het parlement als vandaag.

Mevrouw Caroline Bastiaens (CD&V): Minister, dank u wel. Die consensus zullen we dan, zoals de heer Caron voorstelde, samen zoeken in de commissie. Ik kijk heel erg uit naar uw nota die u voorspelt voor het najaar. Misschien kunnen we dan volgend jaar rond deze tijd, samen klinken of in ieder geval zeggen dat we voor die vrijwilligers een grote stap vooruit hebben gezet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

– De vergadering wordt geschorst om 16.32 uur.

– De vergadering wordt hervat om 16.50 uur.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 december 2014 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport

– 190 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 december 2014 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport.

De algemene bespreking is geopend.

Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Ik denk dat we een goede bespreking hebben gehad in de commissie hieromtrent. De verslaggeving is ook zeer goed. We zetten hiermee heel duidelijk nog een stap in een samenwerkingsakkoord met de andere gemeenschappen. We leren vanuit de ervaring die we al hebben. Op deze manier zullen we nog een sterker antidopingbeleid kunnen voeren.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 190/1)

– *De artikelen 1 en 2 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Sabine de Bethune en Ingeborg De Meulemeester en de heren Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx betreffende de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda
– 158 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van de dames Sabine de Bethune en Ingeborg De Meulemeester en de heren Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx betreffende de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda.

De bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? *(Opmerkingen)*

Er is geen verslaggever. Het reglement zegt dat het verslag voor iedereen raadpleegbaar is. Er is aan het begin van de vergadering niet gevraagd om verslag uit te brengen. Mevrouw Soens, ik dacht dat u gewoon het woord wilde voeren over het onderwerp zelf, maar u wilt toch verslag uitbrengen.

Mevrouw Soens, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Tine Soens (sp.a): Dank u wel voorzitter. Ik heb de eer verslag uit te brengen namens de heer Kennes en mezelf. Het voorstel van resolutie met betrekking tot de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda werd op 10 februari in de commissie Buitenlands Beleid besproken. Mevrouw de Bethune heeft als hoofdindieners het voorstel van resolutie uitgebreid toegelicht in de commissie. Het voorstel van resolutie is erop gericht om de Vlaamse Regering te wijzen op het belang van de duurzame ontwikkelingsdoelen, als opvolger van de millenniumdoelstellingen, en om ook een aantal concrete engagementen van de regering te vragen.

Ten eerste willen de indieners van het voorstel van resolutie dat de duurzame ontwikkelingsdoelen een speerpunt vormen van het Vlaams beleid. Men vraagt ten tweede om in te zetten op een internationaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling. Een derde oproep gaat over het bevorderen van de capaciteitsopbouw via gerichte actieplannen. Als vierde punt wordt de promotie van een rechtvaardig handelssysteem aangehaald. Tot slot wordt aandacht gevraagd voor coherentie in het beleid rond ontwikkelingssamenwerking.

Daarnaast wordt met het voorstel van resolutie ook gevraagd om het Vlaams Parlement op de hoogte te houden van de standpuntbepaling van de Vlaamse Regering en om hierover regelmatig te rapporteren. De informatie hierover moet ook met het grote publiek gedeeld worden.

Mevrouw De Meulemeester, mede-indiener van het voorstel van resolutie, zei met haar fractie achter het voorstel van resolutie te staan en benadrukte nogmaals het belang van duurzame ontwikkeling. De fractie van sp.a vroeg, bij monde van mezelf, om bij de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen niet alleen aandacht te hebben voor armoedebestrijding, maar ook voor ongelijkheid en voor duurzame ontwikkeling waarbij iedereen, ook de westerse landen, verantwoordelijkheid opneemt. Ook de heer Vanbesien steunt het voorstel van resolutie en vroeg om het Vlaams Parlement ook een rol te laten spelen in dit belangrijke thema.

Vanuit sp.a en Groen werden twee amendementen ter aanvulling ingediend. De amendementen en de geamendeerde resolutie werden in de commissie unaniem goedgekeurd. (*Applaus*)

De voorzitter: Mevrouw de Bethune heeft het woord.

Mevrouw Sabine de Bethune (CD&V): Voorzitter, collega's, ik geef graag eerst een woordje uitleg bij deze problematiek. U herinnert zich dat we in het jaar 2000 allemaal hebben afgesproken dat we de strijd tegen extreme armoede in de wereld zouden aanpakken en dat we die tegen het jaar 2015 zouden halveren.

Hoever staat het vandaag? We zijn in het jaar 2015 en het werk is niet af. Ongeveer 1 miljard mensen leeft onder de armoedegrens van 1 euro per dag, vooral in Sub-Saharaans Afrika. Er is een grote genderongelijkheid en wat het onderwijs van meisjes betreft, zijn we absoluut onvoldoende vooruit gegaan.

Belangrijk om te benadrukken is ook dat de vooruitgang die werd geboekt – want die is er gelukkig wel – heel ongelijk is, heel verschillend naargelang de landen. We zijn heel goed vooruitgegaan in het Verre Oosten, in Azië. De vooruitgang is absoluut onvoldoende in Sub-Saharaans Afrika. De vooruitgang is ook heel ongelijk verdeeld naargelang mensen op het platteland leven of in grote steden. Er zijn dus heel grote verschillen, ondanks de vooruitgang die geboekt is.

Een derde opmerking is dat wellicht bij de doelstellingen die we in het jaar 2000 hebben verwoord, te zeer nadruk werd gelegd op sociale ontwikkeling en te weinig op economische ontwikkeling, op jobs, op groei en milieudoelstellingen.

Vandaag zitten we in een nieuwe context, er zijn nieuwe uitdagingen, we leven in een andere wereld. Ik verwijs naar de klimaatverandering, de veiligheid en de algemene publieke volksgezondheid waardoor ook de grens vervaagt tussen Noord en Zuid, tussen rijk en arm. Mevrouw Soens verwees er als verslaggever al naar dat er vandaag meer dan in het jaar 2000 nood is aan doelstellingen die niet alleen de arme landen een richtsnoer geven en verbinden, maar die ook rijkere, meer welvarende landen vragen om aandacht te hebben voor de problematiek.

U weet dat in september 2015 de 193 lidstaten van de Verenigde Naties zullen overeenkomen over de post-ontwikkelingsagenda. Er is vandaag sprake van 17 doelstellingen; we zullen zien wat er in de eindtekst zal staan. Het is de bedoeling om met de nieuwe agenda naar een duurzaam, universeel geïntegreerd en ook duurzaam economisch en maatschappelijk model te evolueren. Dit zal impact hebben op alle beleidsniveaus in ons land, federaal en deelstatelijk. Ook wij hier in Vlaanderen zijn dus gevat door de agenda.

Ik kom even terug op het voorstel van resolutie dat we straks ter stemming voorleggen. Het is een belangrijk signaal dat ook Vlaanderen over de partijgrenzen heen belang hecht aan een nieuwe ontwikkelingsagenda, dat Vlaanderen meer zijn stempel erop drukt. Ik wil daarom vragen om mee gevolg te geven aan een oproep van de voorzitter van de interparlementaire unie. Die heeft vorige week in een publieke tekst het belang benadrukt van de rol van parlementen in dezen. Wij zijn dragende krachten voor de ontwikkelingsdoelen via wetgeving, via parlementaire controle, via controle op de begroting.

Ik wil onder andere verwijzen naar de fameuze 0,7 procentnorm, 0,7 procent van het bnp, die ook wij verre van halen. België heeft een stap teruggezet, maar ook Vlaanderen heeft zijn engagementen niet waargemaakt.

De resolutie heeft een aantal krachtlijnen. De post-MDG-agenda (Millennium Development Goals) moet een speerpunt zijn van het toekomstig Vlaams ontwikkelingsbeleid. Ook de ontwikkelingssamenwerking in Vlaanderen moet uitgaan van een partnership, onder andere door voldoende financiële middelen aan te boren – ik verwijs opnieuw naar die 0,7 procentnorm –, door overdracht van technologische instrumenten – dat is nieuw –, onder andere in de strijd tegen de klimaatopwarming, door ondersteuning van de ontwikkeling van nationale actieplannen voor duurzame ontwikkeling, door de ontwikkeling van rechtvaardige handelssystemen te ondersteunen en door beleidscoherentie in het Vlaamse beleid.

Het is belangrijk dat de Vlaamse Regering ons voldoende op de hoogte houdt van haar betrokkenheid bij de totstandkoming en de uitvoering van die doelstellingen. We hebben ook heel concreet afgesproken dat de eerste tweejaarlijkse Vlaamse Staten-Generaal voor Ontwikkelingssamenwerking gewijd moet zijn aan de post-2015 ontwikkelingsagenda. Ten slotte moeten we proberen dit verhaal in mensentaal naar de mensen te vertalen.

Collega's, de mondialisering staat in 2015 op een kruispunt. We gaan een agenda maken die niet alleen betrekking heeft op arme landen, maar die ons ook verbindt en ons beleid zal beïnvloeden, niet alleen in termen van solidariteit, maar ook in termen van duurzame accenten. De transparantie daarover is belangrijk. Ik hoop dat het thema de komende maanden in een constructief debat aan de orde kan komen in het Vlaams Parlement.

Ik dank u voor uw aandacht. (*Applaus bij de meerderheid, sp.a en Groen*)

De voorzitter: Mevrouw De Meulemeester heeft het woord.

Mevrouw Ingeborg De Meulemeester (N-VA): Dames en heren, landen in ontwikkeling moeten we niet enkel ondersteunen, maar we moeten hen ook begeleiden in een traject van duurzame ontwikkeling. Duurzame ontwikkeling is immers niet enkel belangrijk op politiek vlak, maar het is belangrijk voor elke burger en voor elke burger wereldwijd. En daartoe moeten we doelen vooropstellen.

In voorliggend voorstel van resolutie benadrukken we de steun aan export van ontwikkelingslanden en de steun voor een betere toegang voor de minst

ontwikkelde landen tot de markten. Dat is belangrijk. We moeten blijven inzetten op economische ontwikkeling en we moeten daarbij alert blijven dat we hierbij economische ontwikkeling niet gelijkwaardig maken aan duurzame ontwikkeling.

De N-VA-fractie steunt deze resolutie omdat het belang van ontwikkelings-samenwerking vooropstaat. Daarbij wil ik nog één nuance brengen: internationale hulp kan een onderdeel vormen van internationale ontwikkeling, maar dit mag nooit de focus vormen. Ook moeten we keuzes maken. Samen met jullie wil ik onze Vlaamse Regering dan ook vragen om van duurzame ontwikkeling een speerpunt te maken in deze legislatuur. (*Applaus bij de meerderheid, sp.a en Groen*)

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rik Daems (Open Vld): Voorzitter, collega's, ik heb het al enkele weken geleden gezegd: Vlaanderen zal internationaal zijn of niet. Dat geldt niet alleen voor het onderwerp dat ik toen aanhaalde, namelijk de parlementaire diplomatie. Het geldt zo mogelijk nog meer voor de impact die Vlaanderen heeft op de werking van de internationale gemeenschap, meer bepaald op de multilaterale instellingen waar – dit is heel juist aangehaald door de twee vorige sprekers – een aantal beslissingen worden genomen die doordringen tot in het dagelijkse leven hier in Vlaanderen, al was het maar omdat het beleid dat door de regering wordt gevoerd, ondersteund door het parlement, omgezet in decreten en andere instrumenten, daar wel degelijk een heel duidelijke impact op heeft.

In die zin denk ik dat de resolutie belangrijk is. Die resolutie zegt heel duidelijk dat Vlaanderen zich moet positioneren in het debat om een constructieve bijdrage te leveren tot de discussies binnen de internationale gemeenschap. We hebben daartoe middelen. Het is mijn overtuiging dat we die middelen in het verleden te weinig hebben ingezet. We hebben vertegenwoordigers bij een aantal multilaterale instellingen. We moeten die veel meer activeren en als Vlaams Parlement, meer bepaald vanuit de commissie Buitenlands Beleid, hier wel degelijk een inbreng geven en ook inhoudelijk proberen te wegen op de vormgeving die daarin effectief tot stand komt, meer bepaald in die multilaterale organisaties.

Dat is ook de reden waarom we in dit voorstel van resolutie de Vlaamse Regering oproepen tot een aantal zaken. Een ervan – misschien wel de meest belangrijke – is dat we wensen dat van de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen van de post-2015 ontwikkelingsagenda van de Verenigde Naties een speerpunt wordt gemaakt voor onze internationale agenda. We kunnen dat ook. Het volstaat dat we daar zelf volop op inzetten. Het volstaat dat dit parlement de regering voldoende input geeft opdat ze naar boven toe in de multilaterale organisaties impact heeft op de vormgeving van wat zij gaan bepalen, zeventien meer of minder doelstellingen. We moeten daar een impact op hebben en dat is mogelijk omdat we daartoe de kwaliteit in huis hebben.

Er staan een aantal verzoeken in het voorstel van resolutie. Ik haal er een aan die ik belangrijk vind. We verzoeken de Vlaamse Regering om aan het Vlaams Parlement voor te leggen hoe de Vlaamse Regering en de Vlaamse administratie te werk zullen gaan om dit mee vorm te geven. Ik kan u hier alvast persoonlijk maar nog meer als voorzitter van de commissie voor Buitenlands Beleid meegeven dat onze commissie hierin een zeer actieve en bepalende rol wenst te spelen.

Mevrouw de viceminister-president, ik wil u een boodschap meegeven voor de minister-president. We zouden heel graag hebben dat hij hier een speerpunt van maakt: hij, maar ook de hele Vlaamse Regering. We vragen dat hij hierin de

commissie voor Buitenlands Beleid zeer actief betreft omdat we denken dat we in dit huis wel degelijk mensen hebben die zaken bij te dragen hebben die hij kan gebruiken bij de stellingname naar de internationale organisaties en naar de bepaling van die stellingname.

Het laatste punt in de resolutie is erg belangrijk. We wensen dat uitdrukkelijk informatie over de duurzame ontwikkelingsdoelstellingen en de post-2015 ontwikkelingsagenda van de Verenigde Naties gedeeld wordt met het grote publiek. Ik ben er met name van overtuigd dat het onvoldoende is dat wij stilaan meer dan gisteren overtuigd zijn van de internationale impact die we hebben en van het feit dat we in een grote wereld leven die direct impact heeft op ons dagelijkse leven. De Vlaming in de straat is daar naar mijn mening nog veel te weinig van overtuigd. Hij weet het niet eens. Dit is dus een heel belangrijk element in dit voorstel van resolutie. De Vlaamse Regering moet aan het brede publiek nu eindelijk eens laten weten dat ook wij in ons dagelijkse leven heel internationaal functioneren, al was het maar door de regelgeving die op ons van toepassing is. We zullen de Vlaamse Regering er zeker aan houden dat dit in de praktijk wordt gebracht.

Ik wil mevrouw de Bethune, de hoofdindienster, feliciteren en bedanken dat ze dit element heeft aangebracht in onze commissie. We hebben er natuurlijk allemaal samen aan gewerkt en het is bij unanimité goedgekeurd. U ziet, mijnheer Crombez: het kan soms. Dat kwam ook door een heel constructieve bijdrage van uw fractie en van Groen, die ik eveneens bedank. Dit onderwerp is zo belangrijk dat het effectief moet worden gedragen over alle partijgrenzen heen. *(Applaus bij de meerderheid, Groen en sp.a)*

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

ONTWERP VAN DECREET van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur voor het begrotingsjaar 2013 – 23 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet van de algemene rekening van de Vlaamse Gemeenschap en van de uitvoering van de begroting van de Vlaamse rechtspersonen zonder raad van bestuur voor het begrotingsjaar 2013.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Miert, verslaggever, heeft het woord.

De heer Paul Van Miert (N-VA): Voorzitter, collega's, er waren maar twee sprekers bij deze beraadslaging. Minister Turtelboom zelf, die zich beperkte tot verwijzen naar de besprekingen van het verslag van het Rekenhof over de algemene rekeningen 2013 van de Vlaamse Gemeenschap, en daarnaast de aanvullende toelichting over een aantal technische opmerkingen ter gelegenheid van de begrotingsbesprekingen in de commissie van 2 december 2014.

Ook de heer Bertels kwam aan het woord met twee vragen. Hij vroeg waar het tijdelijke negatieve saldo zal worden aangezuiverd. Minister Turtelboom antwoordde dat het saldo 2013 volledig werd afgesloten en dat de schulden en

liquiditeiten over de jaren heen zouden voortlopen. Daarnaast vroeg de heer Bertels een verklaring van de minister over de stijging van de niet-opgenomen vakantiedagen. De minister antwoordde dat zij die zal opvragen bij de bevoegde minister en via de commissievoorzitter zou bezorgen.

Het ontwerp van decreet werd eenparig aangenomen met 11 stemmen. (*Applaus*)

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van Miert.

De heer Bertels heeft het woord.

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik heb mezelf en het parlement beloofd om consequent te zijn. Ik heb een gelijkaardige opmerking gemaakt naar aanleiding van de stemming van het decreet over de Codex Vlaamse Fiscaliteit. Ook toen hebt u, minister, de belofte gedaan om informatie ter beschikking te stellen. Ik heb begrepen dat ik dat procedureel hier opnieuw ter sprake moet brengen.

De heer Van Miert heeft er in het verslag correct naar verwezen: we hebben de belofte gekregen dat bepaalde informatie ter beschikking zou worden gesteld. Ik heb via de commissievoorzitter nog eens herinnerd aan die belofte, voor het verslag hier ter sprake zou komen. Het is intussen drie maanden geleden. Minister, ik zou graag hebben dat u uw belofte, die u toen bereidwillig hebt gedaan, nakomt. Wij hebben ook bereidwillig gereageerd op de bespreking van dit decreet. Anders weet ik niet meer hoe ik mijn beloftes ingewilligd moet krijgen.

De voorzitter: Minister Turtelboom heeft het woord.

Minister Annemie Turtelboom: Het klopt. We hebben die gegevens opgevraagd, maar we hebben nog niet alles. Het is goed dat u mij eraan herinnert. Ik heb inderdaad beloofd dat te bezorgen. We hebben het opgevraagd aan de administratie, maar we hebben het nog niet ontvangen.

Ik beloof u dat u het krijgt. We hebben vorige week nog eens gebeld, om de informatie op te vragen. Ik stel voor dat u een schriftelijke vraag indient, dan is er nog wat meer praktische druk om het zeker te doen.

De heer Jan Bertels (sp.a): Ik wil het dubbele werk gerust doen en een schriftelijke vraag indienen, maar dan met de garantie dat ik niet het antwoord krijg dat ik de vraag stel aan de verkeerde minister.

Minister Annemie Turtelboom: Ik neem de opmerking ter harte, want ik heb het beloofd. Maar wij moeten de informatie hebben voor we ze kunnen doorgeven. Het is niet zo gemakkelijk om te achterhalen waarom er plots een verschil is in die niet-opgenomen vakantiedagen. Ik denk dat men op dit moment nog te weinig concrete informatie heeft om door te geven. Maar ik neem het ter harte. Bovendien vind ik het een zeer terechte vraag.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2014-15, nr. 23/1)

– *De artikelen 1 tot en met 15 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 1

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
112 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
107 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van 17 december 2014 tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport

– 190 (2014-2015) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van de dames Sabine de Bethune en Ingeborg De Meulemeester en de heren Rik Daems, Karl Vanlouwe, Johan Verstreken en Marc Hendrickx betreffende de voortgangsbewaking van de post-2015 ontwikkelingsagenda

– 158 (2014-2015) – Nrs. 1 tot en met 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

Stemming nr. 3

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
109 leden hebben ja geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Katrien Schryvers, Peter Persyn, Martine Taelman, Lies Jans, Cindy Franssen en Lorin Parys tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 3

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 4

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
82 leden hebben ja geantwoord;
27 leden hebben neen geantwoord;
5 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie aan. Ze zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

MOTIE van Freya Van den Bossche, Bart Van Malderen en Jan Bertels tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 4

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 5

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
16 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord;
10 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

MOTIE van Elke Van den Brandt en Elisabeth Meuleman tot besluit van de in commissie besproken beleidsnota Welzijn, Volksgezondheid en Gezin 2014-2019 – 125 (2014-2015) – Nr. 5

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de motie.

Stemming nr. 6

Ziehier het resultaat:

114 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
10 leden hebben ja geantwoord;
87 leden hebben neen geantwoord;
17 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement de motie niet aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 11 maart 2015 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.18 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden**Aanwezig**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Kerkels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Lydia Peeters, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Wouter Vanbesien, Ludo Van Campenhout, Wilfried Vandaele, Freya Van den Bossche, Elke Van den Brandt, Joris Vandenbroucke, Koen Van den Heuvel, Francesco Vanderjeugd, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants.

Afwezig met kennisgeving

Karl Vanlouwe: ambtsverplichtingen;

Martine Taelman: familieverplichtingen;

Barbara Bonte, Sonja Claes, Ingrid Lieten: gezondheidsredenen.

Afwezig zonder kennisgeving

Jean-Jacques De Gucht

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers**Stemming nr.1:****JA-stemmen:**

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brussee, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loo, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans,

Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.2:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Tom Van Grieken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

Stemming nr.3:

JA-stemmen:

Imade Annouri, Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Rob Beenders, Jan Bertels, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Bart Caron, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, John Crombez, Caroline Croo, Rik Daems, Johan Danen, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Kurt De Loor, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine

Fournier, Cindy Franssen, Caroline Gennez, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Yasmine Kherbache, Kathleen Krekels, Renaat Landuyt, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Ingrid Pira, Joris Poschet, Grete Remen, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Björn Rzoska, Freya Saeys, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Willy Segers, Nadia Sminate, Tine Soens, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Güler Turan, Ludo Van Campenhout, Elke Van den Brandt, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wouter Vanbesien, Wilfried Vandaele, Joris Vandenbroucke, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.4:

JA-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceysens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jan Durnez, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

NEEN-stemmen:

Imade Annouri, Rob Beenders, Jan Bertels, Bart Caron, John Crombez, Johan Danen, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Els Robeyns, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Elke Van den Brandt, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Wouter Vanbesien, Joris Vandenbroucke

ONTHOUDINGEN:

Guy D'haeseleer, Chris Janssens, Stefaan Sintobin, Anke Van dermeersch, Tom Van Grieken

Stemming nr.6:**JA-stemmen:**

Imade Annouri, Bart Caron, Johan Danen, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Ingrid Pira, Björn Rzoska, Hermes Sanctorum-Vandevoorde, Elke Van den Brandt, Wouter Vanbesien

NEEN-stemmen:

Björn Anseeuw, Lionel Bajart, Caroline Bastiaens, Robrecht Bothuyne, Karin Brouwers, Ann Brusseel, Vera Celis, Lode Ceyssens, An Christiaens, Griet Coppé, Cathy Coudyser, Caroline Croo, Guy D'haeseleer, Rik Daems, Koen Daniëls, Sabine de Bethune, Piet De Bruyn, Mathias De Clercq, Herman De Croo, Dirk de Kort, Ingeborg De Meulemeester, Marnic De Meulemeester, Jos De Meyer, Jenne De Potter, Annick De Ridder, Jo De Ro, Gwenny De Vroe, Matthias Diependaele, Bart Dochy, Michel Doomst, Jelle Engelbosch, Martine Fournier, Cindy Franssen, Danielle Godderis-T'Jonck, Andries Gryffroy, Kathleen Helsen, Marc Hendrickx, Jan Hofkens, Lies Jans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Ward Kennes, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Lieve Maes, Marius Meremans, Bart Nevens, Katrien Partyka, Lorin Parys, Peter Persyn, Jan Peumans, Joris Poschet, Grete Remen, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Freya Saeys, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Willy Segers, Stefaan Sintobin, Nadia Sminate, Ann Soete, Bart Somers, Valerie Taeldeman, Emmily Talpe, Ludo Van Campenhout, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Miranda Van Eetvelde, Jan Van Esbroeck, Tom Van Grieken, Paul Van Miert, Karim Van Overmeire, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Francesco Vanderjeugd, Sabine Vermeulen, Johan Verstreken, Peter Wouters, Herman Wynants

ONTHOUDINGEN:

Rob Beenders, Jan Bertels, John Crombez, Kurt De Loor, Caroline Gennez, Michèle Hostekint, Yamila Idrissi, Yasmine Kherbache, Renaat Landuyt, Els Robeyns, Katia Segers, Tine Soens, Bruno Tobback, Güler Turan, Christian Van Eyken, Bart Van Malderen, Joris Vandenbroucke